

Regum

a Iesu filio naue: qui apud illos Iosue bennun
dicitur. Deinde subterunt sopthim. i. iudicuz li-
brū et in eundē compingūt ruth: quia in dieb⁹
iudicū facta ei⁹ narrat historia. tertio sequit⁹
samuel: quē nos regnorū p̄mū et scdm dicim⁹
q̄rt⁹ malachim. id est. regū: q̄ tertio et q̄rto re-
gnorū volumine cōtinet. Meliusq; multo ē
malachim. i. regum: q̄ malacoth. i. regnoꝝ
dicere. Nō enī multarū gentium describit re-
gna. sed vni⁹ israelitici ppli q̄ tribub⁹ duode-
cim cōtinet. q̄nt⁹ ē esaias. vj. hieremias. vij.
ezechiel. viij. liber duodecim p̄phetarū: qui
apud illos vocat tharea'ra. Tertio ordo: agi-
ographa possidet. Et prim⁹ liber incipit a iob
scōs a dauid quē q̄ncq; incisionib⁹ et vno psal-
morū volumine cōprehēdūt. tertio ē salomō:
tres libros hñs. puerbia. que illi pabolos. i.
masloth appellāt. q̄rt⁹ ecclesiasten. i. coeleth
q̄nt⁹ ē canticū canticorū. quē titulo syrachyrim
p̄notant. vj. ē daniel. vij. danielamin. i. xba
diarū qd significātius chzonicon toti⁹ diuie
historie possim⁹ appellare: q̄ liber apud nos
paralipomenon p̄m⁹ et scōs inscribit. viij. es-
dras: q̄ et ipse silitur apud grecos et latinos in
duos libros diuisus ē. ix. hester. Itq; ita sūt
piter veteris legis libri vigintiduo. i. moyfi
q̄ncq; et p̄phetarū octo. agiographorū nouē.
Quāq; nonnulli ruth et cynoth inter agiogra-
pha scriptitent et hos libros in suo putent nu-
mero supputādos: ac p hoc esse p̄fice legis li-
bros vigintiqtuor: q̄s sub numero vigintiqtuor
seniorū apocalipsis iohānis inducit: ad-
orātes agnuz et coronas suas p̄stratis vultu-
bus offerētes: stātib⁹ corā q̄tuor animalibus
oculatis añ et retro. id ē. in p̄teritū et in futurū
respicientib⁹. et indefessa voce clamātib⁹: san-
ctus. sanct⁹. dñs de⁹ om̄ipotēs q̄ erat
et q̄ ē. et q̄ ventur⁹ ē. Sic plog⁹ scripturarū:
quasi galeati p̄ncipiū oibus libris q̄s de he-
breo vertim⁹ in latinū conuenire pōt. vt scire
valeam⁹ q̄cqd extra hos ē in apocripha eē
ponendū. Igit sapiētia que vulgo salomōis
inscribit: et iesu filij syrach lib: et iudith. et to-
bias. et pastor nō sunt in canone. Machabe-
orū p̄mū librū hebraicū repperi. Scōs grec⁹
ē: qd ex ipa phrasi p̄bari pōt. Que cuz ita se
habeāt: obsecro te lector ne laborē meū repre-
hensionē esties antiq̄. In tabnaclo dei offert
vnusquisq; qd pōt. Alij aurū et argentum et
lapides p̄ciosos: alij byssum et purpurā et coc-
cum offerūt et hyacinthū. Nobiscū bene agif
si obtulerim⁹ pelles et caprarum pilos. Et tñ
ap̄s cōtēpibiliōra n̄ra magl necessaria iudi-
cat. Tñ et tota illa tabnacū pulcritudo et per
singulas spēs ecclie p̄nti futureq; distinctio
pellib⁹ regif et cilitijs: ardorēq; solis et iniuri-

am imbrū ea q̄ viliōra sunt phibēt. Lege er-
go p̄mū samuel et malachim meū. Deū iquā
meū. Quidqd enī crebri⁹ vertēdo et emēdan-
do solliciti⁹ et didicim⁹ et tenem⁹: n̄m ē. Et cū
intellereris qd antea nesciebas. vel interp̄tē
me estimato si grat⁹ es: vel paraphrasten si in-
grat⁹: q̄q; mihi oīno p̄sciis nō sum. mutasse
me quippiā de hebraica xitate. Certes incre-
dulus es. lege grecos codices et latinos et cō-
fer cū his opusculis q̄ uup emēdaui⁹ et vbi
cūq; discrepare int se videri inēroga quēlibz
hebreorū: cui magis accomodare debeas fi-
dem: et si n̄ra firmauerit putog eū nō estimes
cōiectorē vt in eodē loco mecū silitur diuariat
S; et vos famulas christi rogo q̄ dñi discum-
bentis p̄ciosissima fidei myrtha vngit caput
q̄ neq; saluatorē q̄rit in seculcro q̄b⁹ iaz ad
p̄res christus ascēdit: vt p̄ latrātes canes qui
aduersum me rabido ore descuiūt. et circueūt
ciuitatē atq; in eo se doctos arbitrant: si alijs
detrahāt orōnū v̄faruz clypeos opponatis.
Ego sciēs humilitatē meā. illi⁹ semp sentētie
recordabor. Dixi custodiā vias meas. vt nō
delinquā in lingua mea. Posui ori meo custo-
diā: cū cōsisteret p̄cōr adūsuz me. Obmutui
et humiliat⁹ sum: et filui a bonis.

Explicit prologus. Incipit liber
samuelis p̄mus. Caplin. I

Huit vir
vnus de ramatha
im sopthim de mō/
te effraim. et nomen
eius helchana: fili-
us hieroboaz. filij
heliu. filij thou. fi-
lij suph effrateus: et habuit duas vxores: no-
men vni anna. et nomē secunde senenna. Fue-
rūtq; senēne filij. anne aut nō erant liberi. Et
ascēdebat vir ille de ciuitate sua statutis die-
bus vt adoraret et sacrificaret dño exercituz
in sylo. Erant aut ibi duo filij heli: ofni et phi-
nees sacerdotes dñi. Venit ḡ dies et immola-
uit helchana: deditq; senēne vxori sue et cum-
ctis filijs et filijs p̄tes. Anne aut dedit p-
tem vnā trist: qz annā diligebat. Dñs autez
p̄cluserat vuluā ei⁹. Affligebat quoq; eā emu-
la eius: et vehemēter angebat: intñ vt expo-
braret: qz dñs p̄cluserat vuluā ei⁹. Sicq; fa-
ciebat p̄ singulos annos cū redeūte tpe ascē-
derēt ad templū dñi: et sic puocabat eā. Por-
ro illa flebat: et nō capiebat cibū. Dixit ergo
ei helchana vir su⁹. Anna cur fles: et q̄re non
comedis et quāobrē affligit cor tuū. Quāqd n̄

ego melior tibi sum q̄ decē filiis. Surrexit autem anna postq̄ comederat et biberat in sylo. Et heli sacerdos sedēte sup sellā ante postes dom⁹ dñi cū esset anna amaro aīo; orauit ad dñm silens largiter: et votū vouit dicēs. Dñe exercitūū si respiciēs uideris afflictionem famule tue: et recordat⁹ mei fueris: nec oblit⁹ ancille tue: dederisq̄ serue tue seruum uirile: dabo eū dño oib⁹ dieb⁹ uite ei⁹: et nouacula nō ascēdet sup caput ei⁹. Factū ē autē cū illa multiplicaret p̄ces coram dño ut heli obseruaret os ei⁹. Porro anna loquebat in corde suo: tātūq̄ labia ei⁹ mouebāt: et uox penit⁹ nō audiebat. Estimauit ergo eam heli temulentā: dixitq̄ ei. Usq̄q̄ ebria eris? Vigere paulisp̄ uinum q̄ makes. Rñdēs anna: nequaq̄ inquit dñe mi. Nā mulier infelix nimis ego sū: uinū q̄ et omne qd̄ inebriare pōt non bibi: sed effudiam meā in cōspectu dñi. Perrepures ancillam tuā q̄si vnā de filiab⁹ belial: q̄ ex multitudine doloris et meroris mei locuta sum vsq̄ in p̄ns. Tūc heli ait ei. Vade in pace: et de israhel det tibi petitionē tuā quā rogasti eū. Et illa dixit. Urinā inueniat ancilla tua gratiā in oculis tuis. Et abiit mulier in viā suam et comedit: uultusq̄ illi⁹ nō sunt ampli⁹ in diuersa mutati. Et surrexerūt mane: et adorauerūt corā dño: reuersiq̄ sūt et uenerūt in domū suā ramatha. Cognouit autē helchana annā uxorē suā: et recordat⁹ ē ei⁹ dñs. Et factū ē post circulū dierū: cōcepit anna et pepit filium: uocauitq̄ nomē ei⁹ samuel: eo q̄ a dño postulasset eū. Ascēdit autē uir eius helchana et omnis dom⁹ ei⁹: ut imolaret dño hostiā solennem et votū suū: et anna nō ascendit. Dixit enī uiro suo: nō vadā donec ablactet infans: et ducaz eū ut appareat aī cōspectū dñi: et maneat ibi iugiter. Et ait ei helchana uir suus. Fac qd̄ bonū tibi uidet⁹: et mane donec ablactes eum p̄corq̄ ut impleat dñs v̄bū suū. Quā sit ergo mulier et lactauit filiū suū: donec amoueret eū a lacte. Et adduxit eū secū postq̄ ablactauerat in vitulis trib⁹: et tribus modijs farine: et amphora uini et adduxit euz ad domū dñi in sylo. puer autē erat adhuc infantul⁹. Et imolauerūt vitulū et obtulerūt puerū heli. Et ait anna. Obsecro mi dñe: uiuit aīa tua. Ego sū illa mulier q̄ steti corā te b̄ orans dñm p̄ puero isto. Oraui: et dedit mibi dñs petitionē meaz quā postulauī euz. Idcirco et ego comodauī eū dño: cūctis dieb⁹ q̄bus fuerit accommodatus dño. Et adorauerunt ibi dñm. Et orauit anna et ait.

Exultauit cor meū in dño: et exaltatū est cornu meū in deo meo. Dilatatuz ē os meū sup inimicos meos: quia le-

tata sum in salutari tuo. Nō ē sanct⁹ ut ē dñs neq̄ enī ē ali⁹ extra te: nō ē fortis sicut deus noster. Nolite multiplicare loq̄ sublimia: gloriantes. Recedāt vetera de ore v̄ro: q̄ deus scientiarū dñs ē: et ip̄i p̄parant cogitationes. Arcus fortū supat⁹ ē: et infirmi accincti sūt robore. Repleti sūt p̄ panib⁹ se locauerunt: et famelici saturati sunt. Ponet sterilis peperit pl̄imos: et q̄ multos habebat filios infirmata ē. Dñs mortificat et uiuificat: et deducit ad inferos et reducit. Dñs paupem facit et ditat humiliat et subleuat. Suscitāt de puluere egenū et de stercore eleuat paupem: ut sedeat cū p̄ncipib⁹: et solū glorie teneat. Dñi enī sunt cardines terre: et posuit sup eos orbem. Pedes scōp̄ suozū fuabit et impij in tenebris conticescent: quia nō in fortitudine sua roborabitur uir. Dñm formidabūt aduersarij ei⁹: et super ip̄os i celis tonabit. Dñs iudicabit fines terre: et dabit impium regi suo: et sublimabit cor nu christi sui. Et abiit helchana in ramatha i domū suā. Puer autē erat minister in cōspectu dñi aī faciē heli sacerdoti. Porro filij heli: filij belial nesciētes dñm neq̄ officiū sacerdotū ad p̄lm: s̄ q̄cūq̄ imolasset victimā: uenibat puer sacerdotis dñi coq̄rens carnes: et habebat fuscina lā tridentē i manu sua: et mittebat eā in lebetē vel in caldaria: aut in ollam siue in cacabū: et oē qd̄ leuabat fuscina tollebāt sacerdos sibi. Sic faciebāt vniūso israheli ueniētū in sylo. Etiā anteq̄ adolerēt aduipem: ueniebat puer sacerdotis et dicebat imolāti. Da mibi carnē ut coquā sacerdoti. Nō enī accipiā a te carnē coctā s̄ crudā. Dicebat q̄ illi imolās. Incedat p̄mū iuxta morē hodie adeps et tolle tibi q̄tūcūq̄ desideret aīa tua. Qui rñdēs aiebat ei. Neq̄q̄. Tūc enī dabis: alioq̄n tollā vi. Erat ḡ p̄ctū pueroz grā de nimis corā dño: q̄ detrahebāt hoies sacrificio dñi. Samuel autē ministrabat aī faciem dñi: puer accinctus ephor lineo. Et tunicam puā faciebat ei m̄ sua quā afferebat statutis dieb⁹ ascendēs cū uiro suo: ut imolaret hostiam solēnē ad votū suum. Et bñdixit heli helchane et uxorē ei⁹: dixitq̄ ei. Reddat tibi domin⁹ semē de muliere hac p̄ fenore qd̄ comodaſti dño. Et abierūt in locū suū. Visitauit ḡ dñs annā et p̄cepit: et pepit tres filios et duas filias. Et magnificat⁹ ē puer samuel ap̄ dōminum. Heli autē erat senex valde: et audiuit oīa q̄ faciebant filij sui vniuerso israheli: et quō dormiebāt cū mulierib⁹ q̄ obſuabant ad hostiū tabnacti: et dixit eis. Quare facitis res huiusmodi: q̄s ego audio: res pessimas ab oī p̄plo? Nolite filij mei. Non enī est bona fama quā ego audio: ut trāsgredi faciatis p̄lm do-

mini. Si peccauerit vir in viris: placari ei po-
test de? si aut in deū peccauerit vir q̄s orabit
p̄ eo? Et nō audierūt vocē p̄ris sui: quia vo-
luit dñs occidere eos. Puer aut samuel profi-
ciebat atq; crescebat: et placebat tā deo q̄ ho-
minib?. Venit aut vir dei ad heli: et ait ad eū.
hec diē dñs. Nūq̄d n̄ apte reuelat? sū domui
p̄ris tui cū eēt in egypto in domo pharaonis
Et elegi eū ex omib? tribub? israel: mihi in sa-
cerdotē vt ascēderet ad altare meū: et adole-
ret mihi incensum: et portaret ephod corā me
et dedi domui p̄ris tui oīa de sacrificijs filioꝝ
isrl. Quare calce abijcitis victimā meā et mu-
nera mea que p̄cepi vt offerent in tēplo: ma-
gis honorasti filios tuos q̄ me: vt comedere-
tis p̄mitias oīs sacrificij isrl p̄li mei. Propte-
rea ait dñs de isrl. Loquēs locut? suz vt do-
mus tua et dom? p̄ris tui ministraret in p̄spe-
ctu meo vsq; in sempiternū. Nūc aut diē do-
min?. Absit hoc a me. Sed q̄cūq; honorifica-
uerit me glorificabo euz: q̄ aut cōtemnunt me
erūt ignobiles. Ecce dies veniūt et p̄cidā bra-
chium tuū: et brachiū dom? p̄ris tui: vt nō sit
senex in domo tua. Et videbis emulū tuū in
templo in vniūsis p̄sper? isrl: et nō erit senex ī
domo tua oibus dieb?. Verūtū nō auferā pe-
nitus virū ex te ab altari meo: sed vt deficiāt
ocli tui: et tabescat anima tua et ps magna do-
mus tue moriet cū ad virilem etatez venerit.
Hoc aut erit tibi signū qd venturū ē duob? fi-
lijs tuis ofni et phinees. In die vno morient
ambo. Et suscitabo mihi sacerdotē fidelē qui
iuxta cor meū et aiā meā faciet et edificabo
ei domū fidelē: et ambulabit corā christo meo
cūctis dieb?. Futurū ē aut vt q̄cūq; remanse-
rit in domo tua: veniat vt oref? p̄ eo: et offerat
nūmū argētē et totā panis dicatq;. Dimit-
te me obsecro ad vnā ptē sacerdotalem vt co-
medam buccellā p̄is.

Per aut samuel ministrabat dño co-
ram heli: et p̄mo dñi erat p̄ciosus. In
dieb? illis nō erat visio māifesta. Fa-
ctū ē ergo in die qdā heli iacebat ī lectulo suo
et oculi ei? caligauerāt: nec poterat videre lu-
cernā dei anteq̄ extingueret. Samuel autez
dormiebat in tēplo dñi vbi erat arca dei. Et
vocauit dñs samuel. Qui r̄ndens ait. Ecce
ego. Et cucurrit ad heli et dixit. Ecce ego. Vo-
casti eū me. Qui dixit. Nō vocaui te fili. Re-
uertere et dormi. Et abiit et dormiuit. Et adie-
cit dñs rursus vocare samuel. Cōsurgensq;
samuel abiit ad heli et dixit. Ecce ego: qz vo-
casti me. Qui r̄ndit. Nō vocaui te fili mi. Re-
uertere et dormi. Porro samuel necdum scie-
bat dñm: nec reuelatus fuerat ei p̄mo dñi. Et
adiecit dñs: et vocauit adhuc samuel tertio.

Qui cōsurgens abiit ad heli: et ait. Ecce ego
quia vocasti me. Intellexit ergo heli: qz do-
minus vocaret puerū: et ait ad samuel. Vade
et dormi: et si deiceps vocauerit te dices. Lo-
quere dñe: quia audit seruus tuus. Abiit er-
go samuel et dormiuit in loco suo. Et vēit do-
minus et stetit et vocauit sicut vocauerat secū-
do. Samuel samuel. Et ait samuel. Loquere
dñe: quia audit seru? tuus. Et dixit domin?
ad samuel. Ecce ego facio verbū in israel: qd
quicunq; audierit: tinnient ambe aures eius.
In die illa suscitabo aduersum heli omnia q̄
locut? sum sup domū eius. Incipiā et cōple-
bo. P̄dixi eū ei q̄ iudicatur? eēm domum
eius in eternū ppter iniquitatem: eo q̄ noue-
rat indigne agere filios suos: et non corripue-
rit eos. Idcirco iuravi domui heli q̄ nō ex-
pict? iniquitas dom? ei? victimis et munerib?
vsq; in eēnū. Dormiuit aut samuel vsq; ma-
ne: apuitq; ostia domus dñi. Et samuel time-
bat iudicare visionē heli. Vocauit ergo heli
samuelē: et dixit. Samuel fili mi. Qui respon-
dens ait. P̄esto sum. Et interrogauit eum.
Quis ē sermo quē locutus ē dñs ad te? Oro
tene celauer? me. Hec faciat tibi de? et hec ad-
dat: si abscederis a me sermonē ex omib? ver-
bis que dicta sunt tibi. Indicauit itaq; ei sa-
muel vniuersos p̄mones: et nō abscondit ab eo.
Et ille r̄ndit. Dñs est. Quod bonū est in ocu-
lis suis faciat. Creuit aut samuel: et dñs erat
cū eo: et nō cecidit ex omib? v̄bis ei? in terrā.
Et cognouit vniūsis isrl a dan vsq; bersabee
q̄ fidelis samuel propheta esset dñi. Et addi-
dit domin? vt appareret in sylo: quoniā reue-
latus fuerat domin? samueli in sylo iuxta ver-
bum domini. Et euenit sermo samuelis vni-
uerso israeli.

Et factum est in diebus illis: cōuene-
runt philistim in pugnam. Egressus
est nāq; israel obuiam philistim in p̄-
lium: et castrametatus est iuxta lapidē adiu-
torū. Porro philistim venerunt in affec. et in-
struxerūt aciem p̄tra israel. Inito autē certa-
mine terga p̄tit isrl philisteis: et cesa sūt ī illo
certamine passim p̄ agros q̄si q̄tuor milia vi-
rorum. Et reuersus est popul? ad castra. Vi-
xeruntq; maiores natu de israel. Quare p̄cul-
sit nos dñs hodie coram philistim? Affera-
mus ad nos de sylo arcā federis dñi: et veni-
at in mediū nostri vt saluet nos de manu ini-
micorū nostrorū. Visit ergo plus in sylo et
tulerūt inde arcā federis dñi exercitūū seden-
tis sup cherubin. Erātq; duo filij heli cuz ar-
ca federis dñi ofni et phinees. Cūq; venisset
arca feder? dñi in castra vociferat? ē oīs isrl
el clamore grādi et p̄sonuit t̄ra. Et audierunt

philistinum vocē clamoris: dixerūtque. **Q**ue nā est hec vox clamoris magni in castris hebreorum? Et cognouerūt quod arca dñi venisset in castra. Timuerūt philistinum dicētes. Venit deus in castra. Et igemuerūt dicētes. Venobis. Nō enī fuit tanta exultatio heri et nudius tertius. Venobis. Quis nos saluabit de manu deorum sublimiū istorū? Hi sunt dñi: quī percusserūt egyptū omni plaga in deserto. Cōfortamini et estote viri philistinum: ne seruiatis hebreis sicut et illi seruerūt nobis. Cōfortamini et belate. Pugnaverūt ergo philistinum et celsus est israel et fugit vnusquisq; in tabernaculū suū. Et facta ē plaga magna nimis et ceciderūt de israel triginta milia peditū: et arca dei capta est. Duo quoque filij heli mortui sunt omni et phinees. Currēs autē vir de beniamin ex acie venit in sylo in die illa: scissa veste et conspersus puluere caput. Cūque ille venisset heli sedebat sup sellā contra viā spectans. Erat autē cor eius pauēs parca dñi. Vir autē ille post quē ingressus est nunciauit vrbī et ylulauit omnis ciuitas. Et audiuit heli sonitū clamoris: dixitque. Quis est hic sonitus tumultus huius? At ille festinauit et venit: et nunciauit heli. Heli autē erat nonaginta et octo annorum: et oculi ei caligauerāt et videre nō poterat. Et dixit ad heli. Ego sum qui veni de prelio: et ego quē de acie fugi hodie. Qui ille ait. Quid acrum est fili mi? Respondēs autē ille quē nūciabat: fugit inquit israel coram philistinum: et ruina magna facta ē in p̄lo. Insup et duo filij tui mortui sunt omni et phinees et arca dei capta ē. Cūque ille nominasset arcā dei: cecidit de sella retrorsum iuxta ostiū: et fractis ceruicibus mortuus ē. Senex enī erat vir et grādeuus: et ipse iudicauit israel quadraginta annis. Purus autē ei⁹ vxor phinees: pregnās erat vicinaque ptui. Et audito nūcio quē capta cēt arca dei: et mortuus ē cēt socer su⁹ et vir su⁹: i curauit se et pepit. Irruerāt enī in eā dolores subiti. In ipso autē momēto mortis ei⁹ dixerunt ei quē stabāt circa eam. Ne timeas: quia filiū pepisti. Que non respondit eis neque animaduertit. Et vocauit puerū icaboth dicēs. Trāslata est gloria dñi dei israel: quia capta ē arca di. Et p̄ socero suo et p̄ viro suo ait. Trāslata ē gl̄ia ab israel eo quē capta esset arca dei.

Philistinum autē tulerūt arcā dei et asportauerūt eam a lapide adiutorij i azotum. Tulerūtque philistinum arcam dei et intulerūt eam in templū dagon: et statuerūt eā iuxta dagon. Cūque surrexissent diluculo azotij altera die: ecce dagon iacebat pronus in terra ante arcā dñi. Et tulerūt dagon et restituerūt eum in locū suum. Rursumque mane

die altera cōsurgētes inuenerūt dagon iacentem sup faciem suā in terra corā arca dñi. Caput autē dagon et due palme manū ei⁹ absciserāt sup limē: porro dagon sol⁹ trūc⁹ remāserat in loco suo. Propter hāc cām nō calcāt sacerdotes dagon: et omnes quī ingrediunt templum ei⁹ sup limē dagon in azoto vsq; in hodiernū diē. Aggrauata ē autē man⁹ dñi super azotios et demolit⁹ ē eos. Et percussit in secretiori pte natium azotū et fines ei⁹. Et ebullierunt ville et agri in medio regionis illi⁹: et nati sunt mures: et facta ē cōfusio mortis magne in ciuitate. Videntes autē viri azotij huiusmodi plagā dixerūt. Nō maneat arca dei israel apud nos: quā dura ē man⁹ eius sup nos: et super dagon deū nostrū. Et mittētes cōgregauerūt omnes satrapas philistinorum ad se et dixerūt. Quid faciem⁹ de arca dei israel? Responderūtque gethei. Circūducat arca dei israel. Et circūdixerunt arcā dei israel. Illis autē circūducētibus eā fiebat man⁹ dñi sup singulas ciuitates interfectionis magne nimis: et percutiebat viros vnus cuiusque vrbis a puo vsq; ad maiore: et computrescebāt prominentes extales eorū. Interuntque gethei cōsiliū: et fecerūt sibi sedes pelliceas. Miserūtque arcā dñi i accharon. Cūque venisset arca dñi dei in accharon: exclamauerūt accharonite dicētes. Adduxerunt ad nos arcā dei israel vt inficiat nos et pplm nr̄m. Miserūt itaque et cōgregauerūt oēs satrapas philistinorum. Qui dixerūt. Dimittite arcā dei israel: et reuertat i locū suū vt nō interficiat nos cum pplō nr̄o. Fiebat enī pauor mortis in singulis vrbibus et quissima valde manus dñi dei. Viri quoque quī mortui nō fuerāt percutiebant in secretiori pte natium: et ascēdebat ylulatus vnus cuiusque ciuitatis in celū.

Hic ergo arca dñi in regione philistinorum septē mēsis. Et post hec vocauerūt philistinum sacerdotes et diuinos dicētes. Qui faciemus de arca dei? Indicate nobis: quō remittamus eā in locū suū. Qui dixerūt. Si remittit arca dei israel: nolite dimittere eā vacuā: sed quō debetis ei reddite peccato: et tūc curabimini et scietis quare nō recedat man⁹ ei⁹ a vob. Qui dixerūt. Quid ē quō delicto reddere debeam⁹ ei? Rēderūtque illi. Iuxta nūerū puinciarū philistinorum quāque anos aureos facietis: et quāque mures aureos: quia plaga vna fuit oibus vob et satrapis vris. Facietisque similitudines anozū vrorū: et similitudines murū quī demoliti sunt terrā: et dabitis dō israel gloriā: si forte releuet manū suā a vob et a dijs vris et a fra vra. Quare quāsi corda vra sic aggrauauit egypt⁹ et pharao cor suū: Nōne postquē percussus ē tūc dimisit eos et abie-

runt: **N**unc ergo arripite et facite plaustrum novum unum: et duas vaccas fetas quibus non est impositum iugum iugite in plastro: et recludite vitulos earum domi. **T**olletis quoque arcam domini: et ponetis in plastro et vasa aurea que exolulistis ei pro delicto ponetis in capsella ad latus eius: et dimittite eam ut vadat et aspicietis. **E**t si quidem per viam finium suorum ascenderit contra bethsames ipse fecit nobis hoc malum grade: sin autem minime: scimus quia nequaquam manus eius tetigit nos: sed casu accidit. **F**ecerunt ergo illi hoc modo: et tollentes duas vaccas que lactabant vitulos: iunxerunt ad plastrum: vitulosque earum concluserunt domi. **E**t posuerunt arcam dei super plastrum et capsellam que habebat mures aureos et similitudinem anorum. **I**bant autem in directum vae per viam que ducit bethsames: et itinere uno gradiabant pergentes et mugientes: et non declinabant neque ad dextram neque ad sinistram. **S**ed et satrape philistinum sequebantur usque ad terminos bethsames. **P**orro bethsamite metebant triticum in valle. **E**t elevantes oculos viderunt arcam: et gavisus sunt cum vidissent. **E**t plastrum venit in agrum iosue bethsamite: et stetit ibi. **E**rat autem ibi lapis magnus. **E**t conciderunt ligna plastrum: vaccasque imposuerunt super ea holocaustum domino. **L**euite autem deposuerunt arcam dei: et capsellam que erat iuxta eam in qua erant vasa aurea: et posuerunt super lapidem grandem. **V**iri autem bethsamite obtulerunt holocausta et imolaverunt victimas in die illa domino. **E**t quos satrape philistinorum viderunt et reversi sunt in accharon in die illa. **I**bi sunt autem anni aurei quos reddiderunt philistinum pro delicto domino. **A**zotus unum: gaza unum: aschalon unum. geth unum. accharon unum. et mures aureos secundum numerum vrbium philistinum quosque punitiarum ab urbe murata usque ad villam que erat absque muro: et usque ad abel magnum super quem posuerunt arcam domini que erat usque in illa die in agro iosue bethsamite. **P**ercussit autem dominus de viri bethsamitibus: eo quod vidissent arcam domini: et percussit de populo septuaginta viros et quinquaginta milia plebis. **L**uxit quoque populus: eo quod dominus percussisset plebem plaga magna. **E**t dixerunt viri bethsamite. **Q**uis poterit stare in conspectu domini dei sancti huius? **E**t ad quem ascendet a nobis? **V**iseruntque nuncios ad habitatores cariatiarum dicentes. **R**eduxerunt philistinum arcam domini: descendite et reducite eam ad vos. VII

Venerunt ergo viri cariatiarum et reduxerunt arcam domini: et intulerunt eam in domum aminadab in gabaa. **E**leazarum autem filium eius sanctificaverunt ut custodiret arcam domini. **E**t factum est: ex qua die mansit arca domini in cariatiarum: multiplicati sunt

dies. **E**rat quippe iam annus vicesimus. **E**t requievit omnis domus israel post dominum. **A**it autem samuel ad universam domum israel dicens. **S**i in toto corde vestro revertimini ad dominum: auferete deos alienos de medio vestri: baalim et astaroth: et preparate corda vestra domino: et servite ei soli: et eruet vos de manu philistinum. **A**bstulerunt ergo filii israel baalim et astaroth et servierunt domino soli. **D**ixit autem samuel. **C**ongregate universum israel in masphat, prope eam pro vobis dominum. **E**t conegerunt in masphat. **H**aueruntque aquam et effuderunt in conspectu domini: et ieiunaverunt in die illa atque dixerunt. **T**ibi peccavimus domine. **J**udicavitque samuel filios israel in masphat. **E**t audierunt philistinum quod congregati essent filii israel in masphat et ascenderunt satrape philistinorum ad israel. **Q**uod cum audissent filii israel: timuerunt a facie philistinorum. **D**ixeruntque ad samuelem. **N**ecesses pro nobis clamare ad dominum deum nostrum ut salvet nos de manu philistinorum. **T**ulit autem samuel agnum lactentem unum: et obtulit illum holocaustum integrum domino. **E**t clamavit samuel ad dominum pro israel et exaudivit eum dominus. **F**actum est autem cum samuel offerret holocaustum domino: philistinum iniere prelium contra israel. **A**ntonuit autem dominus fragore magno in die illa super philistinum: et exterruit eos et celi sunt a filiis israel. **E**gressique filii israel de masphat persecuti sunt philisteos: et percusserunt eos usque ad locum qui erat subter bethchar. **T**ulit autem samuel lapidem unum et posuit eum inter masphat et inter sen: et vocavit nomen loci illi: lapis adiutorum. **D**ixitque. **H**ucusque auxiliatus est nobis dominus. **E**t humiliati sunt philistinum: nec apposuerunt ultra ut venirent in terminos israel. **F**acta est itaque manus domini super philisteos cunctis diebus samuelis: et redite sunt vrbes quas tulerant philistinum ab israel israeli: ab accharon usque geth et terminos suos. **L**iberavitque israel de manu philistinorum eratque pax inter israel et ammoreum. **J**udicabat quoque samuel israel cunctis diebus vite sue: et ibat per singulos annos circumiens bethel et galgala et masphat et iudicabat israel in supradictis locis. **R**evertebaturque in ramatha: ibi enim erat domus eius et ibi iudicabat israel. **E**dificavit etiam ibi altare domino. VIII

Factum est autem cum senisset samuel posuit filios suos iudices in israel. **F**uitque nomen filii eius primogeniti iobel: et nomen secundi abia iudicum in bethabee. **E**t non ambulaverunt filii illius in vijs eius: sed declinaverunt post avaritiam: acceperuntque munera: et periterunt iudicium. **C**ongregati ergo universi maiores na-

tu israel: venerunt ad samuelē in ramatha: di-
xeruntq; ei. Ecce tu senuisti: et filij tui nō am-
bulant in vijs tuis. Constitue nobis regez: vt
iudicet nos: sicut ⁊ vnuerse habēt nationes.
Displicuitq; sermo in oculis samuelis eo qd
dixissent: da nobis regem vt iudicet nos. Et
orauit samuel ad dñm. Dixit autē dñs ad sa-
muelē. Audi vocem ppli in omnibus que lo-
quunt tibi. Nō enī te abiecerunt s; me: ne re-
gnem sup eos. Juxta omnia opa sua que fece-
runt a die qua eduxi eos de egypto vsq; ad
diem hāc: sicut dereliquerūt me ⁊ seruerunt
dñs alienis: sic faciūt etiā tibi. Nūc ergo vo-
cem eorum audi. Verūtamē cōtestare eos: et
p̄dic eis ius regis qui regnatur⁹ est sup eos.
Dixit itaq; samuel omnia verba dñi ad popu-
lum qui petierat a se regez: ⁊ ait. Hoc erit ius
regis qui impaturus est vobis. Filios v̄ros
tollet ⁊ ponet in currib⁹ suis: facietq; sibi eq̄-
tes ⁊ precursores quadigarum suarū: ⁊ con-
stituet sibi tribunos ⁊ centuriones: et arato-
res agrozū suorū: ⁊ mellores segetū: ⁊ fabros
armorum ⁊ curruum suorū. Filias quoq; ve-
stras faciet sibi vnguentarias et focarias et
panificas. Agros quoq; vestros et vineas ⁊
oliueta optima tollet: ⁊ dabit seruis suis. Sz
⁊ segetes v̄ras ⁊ vinearū reddit⁹ ad decima-
bit: vt det eunuchis ⁊ famulis suis. Seruos
etiā vestros ⁊ ancillas ⁊ iuuenes optimos ⁊
asinos auferet: ⁊ ponet in opere suo. Greges
quoq; vestros addecimabit: vosq; erit ei ser-
uū. Et clamabitis in die illa a facie regis ve-
stri quem elegistis vobis: ⁊ nō exaudiet vos
dñs in die illa: quia petistis vobis regē. No-
luit autē populus audire vocē samuelis: s; di-
xerunt. Nequaquē Rex enī erit sup nos ⁊ eri-
mus nos quoq; sicut omnes gentes: ⁊ iudica-
bit nos rex noster: ⁊ egrediet ante nos: ⁊ pu-
gnabit bella nostra p̄ nob. Et audiuit samu-
el omnia verba populi: ⁊ locutus ē ea in auri-
bus dñi. Dixit autē dñs ad samuelem. Audi
vocem eorum ⁊ cōstitue super eos regez. Et
ait samuel ad viros israel. Vadat vnusquisq;
in ciuitatem suam.

IX

Erat vir de beniamin nomine Cis.
fili⁹ abiel: filij seoz: filij bechor: filij sa-
reth: filij aphia: filij viri gemini fortis
robore. Et erat ei filius vocabulo saul: elect⁹
⁊ bonus: ⁊ nō erat vir de filijs isrl̄ melior illo.
Ab humero ⁊ sursum eminebat super omnes
populū. Perierāt autē asine cis p̄ris saul. Et
dixit cis ad saul filiū suum. Colle tecū vnum
de puertis: ⁊ cōsurgens vade ⁊ quere asinas.
Qui cum transissent per montem effraim: ⁊ p̄
terrā salisa ⁊ nō inuenissent. transierūt etiā
per terram salim: ⁊ nō erant: sed ⁊ p̄ terrā ge-

mini: ⁊ minime reppererunt. Cum autē venis-
sent in terram suph: dixit saul ad puerum quī
erat cum eo. Veni ⁊ reuertamur: ne forte di-
miserit pater meus asinas ⁊ sollicitus sit pro
nobis. Qui ait ei. Ecce vir dei est in ciuitate
hac: vir nobilis. omne quod loquit sine ambi-
guitate venit. Nūc ergo eamus illuc: si forte
indiget nobis de via nostra p̄pter quā veni-
mus. Dixitq; saul ad puerū suum. Ecce ibi-
mus. Quid feremus ad virū dei? Panis de-
ficit in sistracis nostris: ⁊ sportulam nō ha-
bemus vt dem⁹ homini dei: nec quicquid aliud.
Rursum puer respondit sauli: et ait. Ecce in-
uenta est in manu mea quarta ps stateris ar-
genti: demus homini dei: vt indicet nob viā
nostrā. Olim in israel sic loquebat vnusquisq;
q; vadēs cōsulere deū. Venite ⁊ eam⁹ ad vi-
dentem. Qui enī p̄pheta dicit hodie: voca-
bat olim videns. Et dixit saul ad puerū suū
Optimus sermo tu⁹. Veni eamus. Et serunt
in ciuitatem in qua erat vir dei. Cūq; ascen-
derent diuum ciuitatis: inuenerunt puellas
egredientes ad hauriendam aquam: et dire-
runt eis. Nūc hic est videns. Que responden-
tes dixerūt illis. Hic est. Ecce ante te. Festi-
na nunc. Hodie enī venit in ciuitatē: quia sa-
crificiū est hodie ppli in excelso. Ingridien-
tes urbem statim inuenietis eum: anteq; ascē-
dat excelsum ad v̄scendum. Neq; enī comē-
surus est popul⁹ donec ille veniat: quia ipse
b̄ndicet hostie: ⁊ deinceps comedent qui vo-
cati sunt. Nunc ergo cōscendite: quia hodie
repietis eum. Et ascenderunt in ciuitatē. Cū-
q; ambularent in medio vrbis: apparuit sa-
muel egrediens obuiā eis: vt ascēderet in ex-
celsum. Dñs autē reuelauerat auriculā samu-
elis ante vnā diem q̄ veniret saul d̄icēs. Hac
ip̄a hora que nūc ē: cras mittam virū ad te de
fra beniamin: ⁊ vnges eū ducē sup pplm me-
um isrl̄. Et saluabit pplm meū de manu phi-
listinorū: qz respexi pplm meū. Venit enī cla-
mor eorū ad me. Cūq; asperisset samuel sau-
lem: dñs dixit ei. Ecce vir quē dixeram tibi.
Iste dñabit plo meo. Accessit autē saul ad sa-
muelē in medio porte: et ait. Indica oro mihi:
vbi ē dom⁹ vidēt. Et r̄ndit samuel sauli dicēs.
Ego sū vidēs. Ascēde an̄ me in excelsum vt co-
medas mecū hodie: et dimittā te mane. ⁊ oia
q̄ sunt in corde tuo indicabo tibi. Et de asinis
q̄s nudius tertio p̄disti ne sollicit⁹ sis: qz inue-
te sūt. Et cui⁹ erūt optia queq; isrl̄: nōne tibi
⁊ oi domui p̄ris tui? R̄ndēs autē saul ait. Nūc
quid nō filius gemini ego sum de minima tri-
bu isrl̄. ⁊ cognatio mea nouissima inter omēs
familias de tribu beniamin. Quare ḡ locut⁹
es mihi sermonem istum? Assumens itaq; sa-

muel saulem et puerum eius: introduxit eos in triclinium: et dedit eis locum in capite eorum qui fuerant inuitati. Erant enim quasi triginta viri. Dixitque samuel coco. Da partem quam dedi tibi: et precepi ut reponeres secorsum apud te. Respondit autem cocus armum et posuit ante saul. Dixitque samuel. Ecce quod remansit pone ante te et comedede. quia de industria seruatum est tibi quam do populum vocauit. Et comedit saul cum samuele in die illa. Et descenderunt de excelso in oppidum et locutus est cum saule in solario. Strauitque saul in solario et dormiuit. Cumque mane surrexissent et iam dies lucefceret: vocauit samuel saulem in solario dicens. Surge ut dimittam te. Et surrexit saul. Egressi sunt ambo ipse videlicet et samuel. Cumque descenderent in extrema parte ciuitatis samuel dixit ad saul. Dic puero ut antecedit nos et transeat. Tu autem subsiste paulisper ut indicem tibi verbum domini. X

Erat autem samuel lenticulam olei et effudit super caput eius et deosculatus est eum: et ait. Ecce vixit te dominus super hereditatem suam in principibus et liberabis populum suum de manibus inimicorum eius qui in circuitu eius sunt. Et hoc tibi signum: quia vixit te dominus in principio. Cumque abieris hodie a me inuenies duos viros iuxta sepulcrum rachel in finibus beniamin in meridie: dicentque tibi. Inuenite sunt asine ad quas ieras perquiredas et intermissis pater tuus asinis sollicitus est pro vobis: et dicit. Quid faciam de filio meo? Cumque abieris inde: et ultra transieris et veneris ad quercum thabor: inueniet te tres viri ascendentes ad deum in bethel: unus portans tres hedos. et alius tres tortas panis. et alius portans lagenam vini. Cumque te salutauerint dabunt tibi duos panes et accipies de manu eorum: Post hec venies in collem domini: ubi est statio philistinorum. Et cum ingressus fueris ibi urbem: obuium habebis gregem prophetarum descendentiurum de excelso: et ante eos psalterium et tympanum et tibiam et citharam ipsosque prophetantes et insipientes in spiritu domini: et prophetabis cum eis. et mutaberis in virum alium. Quando ergo euenerint signa hec omnia tibi: fac quecumque inuenierit manus tua: quia dominus tecum est. Et descendes ante me in galgala. Ego quippe descendam ad te ut offeras oblationem. et imoles victimas pacificas. Septem diebus expectabis donec veniam ad te: et ostendam tibi que facias. Itaque cum auertisset humerum suum ut abiret a samuele inmutauit ei deus cor aliud. et venerunt omnia signa hec in die illa. Venieruntque ad predictum collem: et ecce cuneus prophetarum obuius ei. Et insiluit super eum spiritus domini. et prophetauit in medio eorum. Videntes

autem omnes qui nouerant eum heri et nudius tertius quod esset cum prophetis. et prophetarum: dixerunt adinuicem. Que nam res accidit filio tuo? Num et saul inter prophetas? Responditque alius ad alterum dicens. Et quis pater eius? Propterea versum est in puerbium. Num et saul inter prophetas? Cessauit autem prophetare. Et venit ad excelsum. Dixitque patruus saul ad eum et ad puerum eius. Quo abiistis? Qui responderunt. Querere asinas. Quas cum non reperissemus. venimus ad samuelem. Et dixit ei patruus suus. Indica mihi quid dixerit tibi samuel. Et ait saul ad patruum suum. Indicaui nobis. quia inuenite essent asine. De primo autem regni non indicauit ei que locutus fuerat ei samuel: Et conuocauit samuel populum ad dominum in masphat. et ait ad filios israel. Hec dicit dominus deus israel. Ego eduxi israel de egypto. et erui vos de manu egyptiorum et de manu omnium regum qui affligebant vos. Vos autem hodie proiecastis dominum deum vestrum. qui solus saluauit vos de vniuersis malis et tribulationibus vestris. et dixistis. Nequaquam. sed regem constitue super nos. Num ergo state coram domino per tribus vestras et per familias. Et applicuit samuel omnes tribus israel. et cecidit fors super tribum beniamin. Et applicuit tribum beniamin et cognationes eius. et cecidit super cognationem methi. et puenit usque ad saul filium eius. Quiescunt ergo eum: et non est inuentus illic. Et consulerunt post hec dominum vtrum nam veterus esset illic. Responditque dominus. Ecce absconditus est domus. Currerunt itaque et tulerunt eum inde: stetitque in medio populi: et altior fuit vniuerso populo ab humero et sursum. Et ait samuel ad omnem populum. Certe videtis quem elegit dominus: quoniam non similis illi in omni populo. Et clamauit omnis populus et ait. Quia rex. Locutus est autem samuel ad populum lege regni: et scripsit in libro et reposuit coram domino. Et dimisit samuel omnem populum: singulos in domum suam. Sed et saul abiit in domum suam in gabaam. Et abiit cum eo per exercitus: quorum tetigerat deus corda. Filii vero belial dixerunt. Num saluare nos poterit iste? Et despererunt eum et non attulerunt ei munera. Ille autem dissimulabat se audire. XI

Factum est quasi post mensem: ascendit naas ammonites: et pugnare cepit ad iherosolymam. et habeto nos federatos: et seruis emus tibi. Et respondit ad eos naas ammonites. In hoc feria vobiscum fedus: ut erua oim vrum oculos dextros: ponamque vos obrobrium in vniuerso israel. Et dixerunt ad eum seniores iherosolymam. Concede nobis septem dies ut mittamus nuncios ad vniuersos terminos israel: et si non

fu erit q̄ defendat nos egrediemur ad te. **V**enerunt ergo in gabaa nũcũ saul: et locuti sunt v̄ba hec audiente pp̄lo. **E**t leuauit om̄is populus vocẽ suam et fleuit. **E**t ecce saul ueniebat sequẽs boues de agro: et ait. **Q**uid habet plus q̄ plorat? **E**t narrauerunt ei v̄ba viroꝝ iabes. **E**t insiluit spiritus dñi in saul cũ audisset hec v̄ba: et iratus est furor ei nimis. **E**t assumẽs vtrũq̄ bouem concidit in frustra misitq̄ in oẽs terminos isrl̄ p̄ manũ nuncioꝝ dicens. **Q**uicũq̄ non exierit et secutus fuerit saul et samuel: sic fiet bob' eius. **I**nuasit ergo timor dñi populũ: et egressi sũt quasi vir vn' et recessit eos in bezeth. **F**uerũtq̄ filioꝝ isrl̄ trecenta milia viroꝝ aut iuda triginta milia. **E**t dixerunt nuncijs qui uenerant. **S**ic dicitis uiris qui sunt in iabes galaad. **C**ras erit uobis salus cũ incaluerit sol. **V**enerũt ḡ nuncijs et nunciauerũt uiris iabes. **Q**ui letati sũt et dixerunt. **V**ane exhibim' ad vos: et facietis nobis om̄e quod placuerit uobis. **E**t factũ est cum dies crastinus uenisset: constituit saul populũ in tres ptes. **E**t ingressus est media castra in uigilia matutina et percussit amon vsq̄ dum incaleresceret dies. **R**eliq̄ aut̄ dispersi sunt ita ut n' relinquerent ex eis duo piter. **E**t ait populus ad samuelem. **Q**uis ẽ iste q̄ dixit: saul nõ regnabit sup nos? **D**ate viros et interficiemus eos. **E**t ait saul. **N**õ occidetur quisq̄ in die hac: quia hodie fecit domin' salutem in israhel. **D**ixit aut̄ samuel ad populũ. **V**enite et eamus in galgala et inuouemus ibi regnũ. **E**t prexit omnis populus in galgala: et fecerũt ibi regem saul cozã dño in galgala. **E**t imolauerunt ibi victimas pacificas cozã dño. **E**t letatus est ibi saul et cuncti uiri israhel nimis.

XII

Dixit aut̄ samuel ad vnũsum isrl̄. **E**cce audiui vocẽ v̄ram iuxta om̄ia que locuti estis ad me: et cõstitui sup vos regem. **E**t nũc rex gradit̄ aũ vos. **E**go aut̄ senui et incanui. **P**orro filij mei uobiscum sunt. **I**taq̄ cõuersatus cozã uobis ab adulescẽtia mea vsq̄ ad hanc diẽ ecce p̄sto sum. **N**õq̄ mihi de me cozã dño et coram christo eius: vtrũ bouem cuiusq̄ tulerim aut asinum si quenq̄ calũniatus sum: si oppressi aliquẽ: si de manu cuiusq̄ mun' accepi: et cõtemnã illud hodie restituamq̄ uobis. **E**t dixerunt. **N**õ es calũniatus nos: neq̄ oppressisti neq̄ tulisti de manu alicui' quippiã. **D**ixitq̄ ad eos. **T**estis ẽ domin' aduersum vos et testis christus eius in die hac: quia nõ inueneritis in manu mea quippiã. **E**t dixerũt. **T**estis. **E**t ait samuel ad populũ. **D**ñs qui fecit moysen et aaron: et eduxit p̄res n̄ros de terra egypti adest. **N**ũc

ergo stete ut iudicio cõtendã aduersum vos coram dño: de om̄ib' misericordijs dñi quas fecit dñs uobiscum: et cũ p̄ribus v̄ris quõ iacob ingressus est in egyptũ et clamauerũt patres uestri ad dñm: et misit dñs moysen et aaron: et eduxit p̄res uestros de egypto: et collocauit eos in loco hoc. **Q**ui obliti sunt dñi dei sui: et tradidit eos in man' syp̄are magistri militie asor: et in manu philistinorũ: et in manu regis moab et pugnauerũt aduersũ eos. **P**ostea aut̄ clamauerũt ad dñm et dixerũt. **P**eccauimus: quia dereliquim' dñm: et seruiim' baalim et astaroth. **N**ũc ergo erue nos d' manu inimicoꝝ nostroꝝ: et seruiem' tibi. **E**t misit dñs hierobaal et badam et barach et iepthe et samuel: et eruit uos de manu inimicoꝝ uestroꝝ p̄ circũitũ: et habitastis cõfidenter. **A**udentes aut̄ q̄ naas rex filioꝝ ammon uenisset aduersum uos: dixistis mihi. **N**equa q̄. **R**ex impabit nobis cũ dñs deus uester regnaret in uobis. **N**ũc ergo p̄sto ẽ rex uester quẽ elegistis et petistis. **E**cce dedit uobis dñs regem. **S**i timueritis dñm et serueritis ei: et audieritis vocẽ eius: et nõ exasperauerit os domini: eritis et uos et rex qui impat uob sequẽtes dñm deũ uestru. **S**i aut̄ nõ audierit vocẽ dñi: sed exasperauerit sermões eius: erit manus dñi sup uos et sup p̄res uestros. **S**ed et nũc stete et uideterem istã grandẽ quã facturus ẽ dñs in cõspectu v̄ro. **N**unquid nõ messis tritici ẽ hodie. **I**nuocabo dñm et dabit uobis et pluuias: et scietis et uidebitis q̄ grãde malũ feceritis uobis in cõspectu dñi petẽtes sup uos regẽ. **E**t clamauit samuel ad dñm et dedit dñs uoces et pluuias in illa die. **E**t timuit om̄is plus nimis dñm et samuelem. **E**t dixit vnũsum p̄s ad samuelem. **O**ra p̄ seruis tuis ad dñm deũ tuũ ut nõ moriamur. **A**ddidim' em̄ vnũsum pctis n̄ris malũ ut peterem' nob regẽ. **D**ixit aut̄ samuel ad pplm. **N**olite timere uos fecist' vnũsum malũ b'. **V**erũtũ nolite recedere a tergo dñi: s' fuite dño in oĩ corde v̄ro: et nolite declinare post uana q̄ nõ proderũt uobis: neq̄ eruet uos: quia uana sunt. et nõ derelinquet dñs pplm suũ p̄ p̄ nomen suũ magnũ q̄ iurauit dñs facẽ uos sibi pplm. **A**bsit aut̄ a me b' pctũ in dño ut cessem orare p̄ uob: et docebo uos uia bonã et rectã. **I**git̄ timete dñm et fuite ei i uitate: et ex toto corde v̄ro. **U**idist' em̄ magnifica q̄ in uob gesserit dñs. **Q**si p̄seuerauerit in malitia: et uos et rex v̄r pariter peribitis.

XIII

Filius vnũs anni erat saul cũ regnare cepisset: duob' autem annis regnauit super israhel. **E**t elegit sibi saul tria milia de israhel. **E**t erant cum saul duo milia in

machimas ⁊ in mōte bethel: mill'e aut̄ cum ionatha in gabaa beniamin. Porro ceterū populū remisit vnūquēq; in tabnacula sua. Et percussit ionathas stationē philistinorū q̄ erat in gabaa. Quōd cū audissent philistīm saul cecinit buccina in om̄i terra dicēs. Audiant hebrei. Et vnūsus isrl̄ audiuit huiuscemodi famam: percussit saul stationē philistinorum. Et crexit se israel aduersus philistīm. Clamauit ḡ plūs post saul in galgala: ⁊ philistīm congregati sunt ad pl̄iandū cōtra isrl̄: triginta milia curruū: ⁊ sex milia equitū: ⁊ reliquū vulgus sic arena que ē in litore maris pl̄ima. Et ascēdentes castrametati sūt in machimas ad orientē bethauen. Quōd cū vidissent viri israel se in arto positos (afflictus enī erat popul⁹) absconderūt se in speluncis ⁊ in abditis: in petris quoq; ⁊ in antris et in cisternis. Hebrei aut̄ transierūt iordanē in terrā gad ⁊ galaad. Cūq; adhuc esset saul in galgala: vniuersus plūs p̄territus est qui sequebat̄ eū. Et expectauit septē diebus iuxta placitū samuelez: ⁊ nō venit samuel in galgala. Dilapsusq; ē popul⁹ ab eo. Ait ḡ saul. Afferte mihi holocaustum ⁊ pacifica. Et obtulit holocaustū. Cūq; cōplesset offerēs holocaustū: ecce samuel veniebat. Et egressus ē saul obuiā ei vt saluaret eū. Locutusq; ē ad eū samuel. Quid fecisti? Rēdit saul. Quia vidi q̄ plūs dilaberet̄ a me: ⁊ tu non veneras iuxta placitos dies. Porro philistīm cōgregati fuerāt in machimas: dixit. Nūc descēdet philistīm ad me in galgala ⁊ faciē dñi nō placui. Necessitate cōpulsus: obtulit holocaustum dño. Dixitq; samuel ad saul. Stulte egisti nec custodisti mādata dñi dei tui q̄ p̄cepi tibi. Quōd si nō fecisses tā nūc p̄parasset dñs regnū tuū sup̄ isrl̄ i semipiternum. Sed nequaq; regnum tuum vltra cōsurget. Quasiuit dñs sibi virū iuxta cor suum: ⁊ p̄cepit ei dñs vt esset dux sup̄ pl̄m suū eo q̄ nō seruaueris que p̄cipit dñs. Surrexit aut̄ samuel: ⁊ ascēdit de galgalis in gabaa beniamin. Et reliq; ppli ascēderūt post saul obuiā pplō q̄ expugnabāt eos veniētes de galgala in gabaa in colle beniamin. Et recensuit saul populū q̄ inuenti fuerāt cū eo q̄si sexcentos viros: ⁊ saul ⁊ ionathas fili⁹ eius popul⁹q; qui inuētus fuerat cū eis erat in gabaa beniamin. Porro philistīm cōfederāt in machimas. Et egressi sunt ad pl̄iandū de castris philistinorū tres cunei. Unus cunei p̄gebat cōtra viā effraim ad terrā saul. Porro alii in grediebāt p̄ viā bethoron. Tertii aut̄ verte rat se ad iter termini in terra sabaa: iminentis vallis seboim cōtra desertū. Porro faber ferrarius nō inueniebat̄ in om̄i fra israel. Caue-

rant enī philistīm: ne forte facerēt hebrei gladiū aut lanceā. Descēdebat ergo om̄is israel ad philistīm vt acueret vnusquisq; vomerē suū: ⁊ ligonē ⁊ securim ⁊ tridentē ⁊ sarculum. Refuse itaq; erāt acies vomerū ⁊ ligonum ⁊ tridentū ⁊ securiū vsq; ad stimulum corrigē dum. Cūq; venisset dies pl̄i nō ē inuētus ensis ⁊ lancea i manu toti⁹ populi q̄ erat cū saul ⁊ ionatha: excepto saul et ionatha filio eius. Egressa est autem statio philistīm: vt trāscēderet in machimas. XIII

E accidit in quadā die vt diceret ionathas fili⁹ saul ad adolescentē armigerū suū. Veni ⁊ trāseam⁹ ad stationem philistinorū q̄ est trās locū illū. P̄ri aut̄ suo hoc ip̄m nō indicauit. Porro saul morabat̄ in extrema pte gabaa sub malogranato que erat in agro gabaa. Et erat popul⁹ cū eo quasi sexcentorū viroz. Et achias fili⁹ achitob fratri ichabod filij phinees q̄ ort⁹ fuerat ex heli sacerdote dñi in sylo: portabat ephor. Sed ⁊ ppl̄s ignorabat q̄ isset ionathas. Erāt aut̄ inf̄ ascēsus p̄ quos nitebat̄ ionathas trāfire ad stationē philistinorū eminentes petre ex vtraq; pte: ⁊ quasi in modū dentiū scopuli hinc inde p̄rupti. Nomē vni boses ⁊ nomē alteri sene. Vni⁹ scopulus p̄minēs ad aqlonē ex aduerso machimas: ⁊ alter ad meridiē cōtra gabaa. Dixit aut̄ ionathas ad adolescentem armigerum suū. Veni trāseam⁹ ad stationē incircūcisorū horū: si forte faciat domin⁹ p̄ nobis: quia nō est dño difficile saluare vel in multis vel in paucis. Dixitq; armiger suus. Fac om̄ia que placēt animo tuo. Perge quo cupis: ⁊ ero tecū vbicūq; volueris. Et ait ionathas. Ecce nos trāsim⁹ ad viros istos. Cūq; apparuerimus eis: si talis locuti fuerint ad nos: manete donec veniam⁹ ad vos: stemus in loco n̄ro: nec ascēdam⁹ ad eos. Si aut̄ dixerint: ascēdit ad nos: ascendamus ad eos: q̄ tradidit eos dñs in manib⁹ n̄ris. Hoc erit nobis signū. Apparuit igit̄ vterq; stationi philistinorū. Dixerūtq; philistīm. En hebrei egrediunt̄ de cauernis in q̄bus absconditi fuerant. Et locuti sunt viri de statione ad ionathan ⁊ ad armigerū ei⁹: dixerūtq;. Ascēdit ad nos ⁊ ostēdem⁹ vobis rem. Et ait ionathas ad armigerū suū. Ascēdam⁹. Sequere me. Tradidit enī dñs eos in man⁹ isrl̄. Ascēdit aut̄ ionathas manib⁹ ⁊ pedib⁹ reptans: ⁊ armiger ei⁹ post eum. Itaq; cū vidissent faciem ionathe alij cadebāt ante ionathan: alios armiger ei⁹ interficiebat sequēs eū. Et facta ē plaga p̄ri / ma quā percussit ionathas ⁊ armiger ei⁹ q̄si viginti viroz: i media pte iugeris: quā par boum in die arare cōsuevit. Et factū ē miracūm

in castris et per agros. Sed et omnis populus stationis eorum qui erant ad pedandum obstupuit: et turbata sunt castra. Et accidit quasi miraculum a deo. Et respererunt speculatores saul qui erant in gaba beniamin: et ecce multitudo prostrata: et huc illucque diffugiens. Et ait saul populo qui erat cum eo. Requirite et videte quis abierit ex nobis. Cumque requisissent: reperiunt non adesse ionatham et armigerum eius. Et ait saul ad achiam. Applica arcam domini. Erat enim ibi arca domini in die illa cum filiis israel. Cumque loqueretur saul ad sacerdotem tumulose magni exortus est in castris philistinorum. Crescebatque paulatim: et clarius resonabat. Et ait saul ad sacerdotem. Contrahemanu tua. Et clamauit ergo saul et omnis populus qui erat cum eo et venerunt usque ad locum certaminis. Et ecce plus fuerat gladii vnicuiusque ad primum suum: et cedes magna nimis. Sed et hebrei qui fuerant cum philistinorum heri et nudius tertius: ascenderatque cum eis in castris: reuersi sunt ut essent cum israel: et his qui erant cum saul et ionatha. Omnes quoque israelite qui se absconderant in monte effraim audientes quod fugissent philistei: sociauerunt se cum suis in bello. Et erant cum saul quasi decem milia virorum et saluauit dominus deus israel in die illa. Pugna autem puenit usque ad bethauen. Et viri israel sociati sunt sibi in die illa. Adiurauit autem saul populum dicens. Maldicetur vir qui comederit panem usque ad vesperam: donec vnicuique de inimicis meis. Et non madaucavit vnicuique de populo panem. Omnisque terre vulgus venit in saltum: in quo erat mel super faciem agrum. Ingressus est itaque populus saltum: et apparuit fluens mel: nullusque applicuit manum ad os suum. Timebat enim populus iuramentum. Porro ionathas non audierat: cum adiuraret pro eis populum. Extenditque summitatem iuge quam habebat in manu et iniecit in fauam mellis. Et couertit manum suam ad os suum et illuminati sunt oculi eius. Respondensque vnus de populo ait. Iure iurando restrinxit pro tuus populum dicens. Maldicetur vir qui comederit panem hodie. Defecerat autem plus. Dixitque ionathas. Turbauit pater meus terram. Vidistis ipsi quia illuminati sunt oculi mei eo quod gustauerim paululum de melle isto: quoniam magis si comedisset populus de pedibus inimicorum suorum quam repperit: nonne maior plaga facta fuisset in philistinorum? Percusserunt ergo in die illa philisteos a machimis usque in hailon. Defatigatus est autem populus nimis et plus ad pedem tulit oues et boues et vitulos et mactauerunt in terra. Comeditque populus cum sanguine. Nunciauerunt autem sauli dicentes quod populus peccasset domino comedens cum sanguine. Qui ait peruaricati estis. Noluite ad me iam nunc saxum grande. Et dixit saul. Dispergamini in vulgus et dicite eis: ut adducat ad

me vnusquisque bouem suum et arietem: et occidite super istud et vescimini: et non peccabitis domino comedentes cum sanguine. Adduxit itaque omnis populus vnusquisque bouem in manu sua usque ad noctem: et occiderunt ibi. Edificauit autem saul altare domino. Cumque primum cepit edificare altare domino. Et dixit saul. Irruamus super philisteos nocte: et vastemus eos usque dum illucescat mane nec relinquamus ex eis virum. Dixitque populus. Domine quod bonum tibi videtur in oculis tuis: fac. Et ait sacerdos. Accedamus huc ad deum. Et consuluit saul dominum dicens. Num persequar philistinorum? Si trades eos in manus israel? Et non respondit ei in die illa. Dixitque saul. Applicare huc vnicuique angulos populi: et scitote et videte per quem acciderit hoc peccatum hodie. Viuit dominus saluator israel: quia si per ionatham filium meum factum est absque retractioe morietur. Ad quod nullus contradixit ei de omni populo. Et ait ad vniuersum israel. Sepamini vos in partem vnam: et ego cum ionatha filio meo ero in parte altera. Responditque populus ad saul. Quod bonum tibi videtur in oculis tuis fac. Et dixit ad dominum deum israel. Domine deus israel da iudicium quod est quod non responderis huic tuo hodie: Si in me aut in ionatha filio meo est iniquitas hec: da offensionem. Aut si hec iniquitas est in populo tuo: da sanctitatem. Et dephensus est ionathas et saul: populus autem exiuit. Et ait saul. Mittite sortem inter me et inter ionathan filium meum. Et captus est ionathas. Dixit autem saul ad ionathan. Indica mihi quod feceris. Et indicauit ei ionathas: et ait. Gustans gustauimus similitate virge que erat in manu mea paululum mellis. Et ecce ego morior. Et ait saul. Hec faciat mihi deus et hec addat quia morte morietur ionatha. Dixitque populus ad saul. Ergo ne ionathas morietur: quia fecit salutem hanc magnam in israel? Hoc nephas est. Viuit dominus: si ceciderit capillus de capite eius in terra quia cum deo operatur est hodie. Liberauit ergo populus ionatham ut non moreretur. Recessitque saul: nec persecutus est philistinorum. Porro philistinorum abierunt in loca sua. Et saul confirmato regno super israel peragabat per circuitum aduersum omnes inimicos eius contra moab et filios ammon et edom et reges soba et philisteos et quocumque se verterat superabat. Congregatoque exercitu percussit amalech et eruit israel de manu vastatorum eius. Fuerunt autem filii saul: ionathas et iesui et melchisua. Et nomina duarum filiarum eius: nomen primogenite merob: et nomen minoris michol: et nomen vxoris saul achinoem filia achimaas. Et nomen principis militie eius abner filii ner: patruelis saul. Porro cis fuit pater saul et ner pro abner filii abiel. Erat autem bellum potens aduersum philisteos: omnibus diebus saul. Nam quecumque vide-

rat saul virū fortem et aptum ad plium socia-
bat eum sibi.

XV

Et dixit samuel ad saul. **A**bemisti do-
minū vt vngerē te in regē sup popu-
lum ei⁹ isrl. **N**ūc ergo audi vocē dñi
Hec dicit dñs exercitūū. **R**ecessi quecūq; fe-
cit amalech israel: quō restitit ei in via cum
ascēderet de egypto. **N**ūc ergo vade et pcutē
amalech et demolire vniūsa ei⁹. **N**ō pccas ei
et nō cōcupiscas ex reb⁹ ipsi⁹ aliqd: sed inter-
fice a viro vsq; ad mulierē: et puulū atq; lactē
tē bouē et ouē: camelū et asinū. **P**recepit ita-
q; saul pplo: et recessit eos q̄si agnos ducēta
milia peditū et decē milia viroz iuda. **C**unq;
venisset saul vsq; ad ciuitatē amalech: teten-
dit insidias in torrente. **D**ixitq; saul cyneo.
Abite: recedite: atq; discedite ab amalech: ne
forte inuoluā te cum eo. **T**u enim fecisti mise-
ricordiā cū omnibus filijs isrl: cuz ascenderent
de egypto. **E**t recessit cyneus de medio ama-
lech. **P**ercussitq; saul amalech ab eiula: do-
nec venit ad sur q̄ est e regiōe egypti. **E**t app-
hendit agag regē amalech viuū. **D**ñe autēz
vulg⁹ infecit in ore gladij. **E**t pepcit saul et
ppls agag: et optimis gregib⁹ ouū et armēto-
rū et vestib⁹ et arietib⁹ et vniūsis q̄ pulcra erāt
nec voluerūt dispdere ea. **Q**uicqd̄ ḡ vile fuit
et reprobu⁹: hoc demoliti sunt. **F**actū ē autē
verbū dñi ad samuel dicēs. **P**enitet me q̄ cō-
stituerim saul regem: quia dereliquit me et ver-
ba mea openō impleuit. **L**ōtristatusq; est sa-
muel: et clamauit ad dñm tota nocte. **C**unq;
de nocte surrexisset samuel vt iret ad saul ma-
ne: nūciatū ē samueli eo q̄ venisset saul in car-
melū: et erexisset sibi fornice triūphalē: et reu-
sus trāssisset: descendissetq; in galgala. **V**enit
ḡ samuel ad saul: et saul offerebat holocaustū
dño de inuitijs p̄darū q̄ attulerat ex amalech.
Et cum venisset samuel ad saul: dixit ei saul.
Bndictus tu dño. **I**mpleui v̄bū dñi. **D**ixit
q; samuel. **E**t q̄ ē hec vox gregū q̄ resonat in
auribus meis et armētoz quā ego audio: **E**t
ait saul. **D**e amalech adduxerūt ea. **P**epcit
enī pls meliorib⁹ ouib⁹ et armētis vt imolarē-
tur dño deo tuo: reliq; v̄o occidim⁹. **A**it autē
samuel ad saul. **S**ine me et indicabo tibi q̄ lo-
cutus sit dñs ad me nocte. **D**ixitq; ei. **L**oqre
Et ait samuel. **N**ōne cū puul⁹ esses i oculis tu-
is: caput in tribub⁹ isrl factus es. **A**nxitq; te
dñs in regem sup isrl: et misit te dñs in vias: et
ait. **V**ade et interfice pctōres amalech et pugna-
bis p̄tra eos vsq; ad internitionē eozū. **Q**ua-
re ergo nō audisti vocē dñi: s̄ v̄sus ad p̄dam
es: et fecisti malū in oculis dñi: **E**t ait saul ad
samuel. **I**mmo audiui vocē dñi: et ambula-
ui in via p̄ quā misit me dñs: et adduxi agag

regem amalech: et amalech infeci. **T**ulit autē
de p̄da ppls oues et boues p̄mitias eozū que
cesa sunt vt imolet dño deo suo in galgal. **E**t
ait samuel. **N**ūqd̄ vult dñs holocausta aut
victimas et n̄ poti⁹ vt obediāf voci dñi. **A**b-
lior est enī obediētia q̄ victimē: et auscultare
magis q̄ offerre adipem arietū: quā q̄si pctm̄
ariolandi est repugnare: et q̄si scel⁹ idolatrie
nolle acquiescere. **P**ro eo ergo q̄ abiecisti ser-
monem dñi abiecit te dñs ne sis rex. **D**ixitq;
saul ad samuel. **P**eccauit q; p̄uaricatus suz
sermonē dñi et v̄ba tua: timēs populū et obe-
diens voci eozū. **S**ed nūc p̄tra queso pecca-
tum meū et reuertere mecū vt adorē dominū.
Et ait samuel ad saul. **N**ō reuertar tecum: qz
piccisti sermonē dñi: et proiecit te dñs: ne sis
rex sup isrl. **E**t cōuersus ē samuel vt abiret
Ille autē apprehēdit summitatē pallij ei⁹: que
et scissa ē. **E**t ait ad eū samuel. **S**cidit dñs re-
gnū isrl a te hodie et tradidit illud pximo tuo
meliori te. **P**orro triūphator in isrl nō p̄cet
et penitentie nō flectet. **N**eq; enī hō ē vt agat
penitentiā. **A**t ille ait. **P**eccauit. **S**z nunc ho-
nora me corā seniorib⁹ ppli mei et coram israel
et reuertere mecū vt adorē dñm deū tuū. **R**e-
uersus ḡ samuel secut⁹ est saul. **E**t adorauit
saul dñm. **D**ixitq; samuel. **A**dducite ad me
agag regē amalech. **E**t oblat⁹ est ei agag pin-
guissim⁹ tremēs. **E**t dixit agag. **S**iccine sepa-
rat amara mors: **E**t ait samuel. **S**icut fec̄ abs-
q; liberis ml̄eres gladi⁹ tu⁹: sic absq; liberis
eit in l̄ mulieres m̄ tua. **E**t in frustra cōcidit
eū samuel corā dño in galgalis. **A**bijt autē sa-
muel in ramatha: saul v̄o ascēdit in domum
suā i gabaa. **E**t nō vidit samuel vltra saul vs-
q; in diē mortis sue. **V**erūtū lugebat samuel
saul: quā dñm penitebat q; constituisset regez
saul sup isrl.

XVI

Dixitq; dñs ad samuel. **A**scq; q̄ tu lu-
ges saul: cū ego picceri eū ne regnet
sup isrl. **I**mp̄le cornu tuū oleo: et ve-
ni vt mittā te ad isai bethleemitem. **P**rouidi
enī in filijs ei⁹ mibi regē. **E**t ait samuel. **Q**uō
vadā: **A**udiet autē saul: et interficiet me. **E**t ait
dñs. **C**itulū de armēto tolles in manu tua et
dices. **A**d imolanduz dño veni. **E**t vocabis
isai ad victimā. **E**t ego ostēdā tibi qd̄ facias.
et vnges quecūq; mōstrauero tibi. **F**ecit ḡ sa-
muel sicut locut⁹ est ei dñs. **V**enitq; i bethleē
Et ammirati sunt seniores ciuitati: occurrētes
ei. **D**ixerūtq; **P**acific⁹ ne est ingressus tuus
Et ait. **P**acificus. **A**d imolandum dño veni
Sanctificamini: et venite mecū vt immolem.
Sanctificauit ḡ isai et filios ei⁹ et vocauit eos
ad sacrificium. **C**ūq; ingressi essent: vidit be-
liab: et ait. **Q**uam coram dño est christus eius.

Dixit dñs ad samuelem. **N**e respicias vultum ei: neq; altitudinē stature ei: qm̄ abiectū eū nec iuxta intuitū hoīs ego iudico. **H**ō em̄ videt ea q̄ parēt: dñs aut̄ intuet̄ cor. **E**t vocauit isai aminadab ⁊ adduxit eū corā samuele. **Q**ui dixit. **N**ec hūc elegit dñs. **A**dduxit aut̄ isai samma de q̄ ait. **E**tia hūc non elegit dñs. **A**dduxit itaq; isai septē filios suos coram samuele. **E**t ait samuel ad isai. **N**ō elegit dñs ex istis. **D**ixitq; samuel ad isai. **N**ūquid iaz cōpleti sunt filij? **Q**ui respōdit. **A**dhuc reliquus est puul: et pascit oues. **E**t ait samuel ad isai. **M**itte ⁊ adduc eū. **N**ec em̄ discubem? **P**ulq; huc ille veniat. **M**isit ḡ ⁊ adduxit eū. **E**rat aut̄ rufus ⁊ pulcher aspectu: decozaq; facie. **E**t ait dñs. **S**urge ⁊ ynge eū. **I**p̄c est em̄. **T**ulit ḡ samuel cornu olei: ⁊ ynxit eū in medio fratru ei. **E**t direct⁹ ē spūs dñi a die illa i dauid ⁊ deinceps. **S**urgēsq; samuel abiit in ramatha. **S**pūs autē dñi recessit a saul: ⁊ exagitat bat eū spūs nequā a dño. **D**ixerūtq; fui saul ad eū. **E**cce spūs dñi malus exagitat te. **I**n beat dñs noster rex: ⁊ serui tui q̄ corā te sunt querēt hoīem scientē psallere cithara vt quādo arripuerit te spūs dñi mal⁹: psallat manu sua et lenius feras. **E**t ait saul ad seruos suos. **P**rouidete ergo mihi aliquē bn̄ psallentem. ⁊ adducite eū ad me. **E**t rñdēs vn⁹ de pueris ait. **E**cce vidi filiū isai bethleemitem scientem psallere et fortissimū robore: ⁊ virū bellicosuz ⁊ prudentē in v̄bis ⁊ virū pulcrū: ⁊ ē dñs cū eo. **M**isit ḡ saul nūcios ad isai dicēs. **M**itte ad me dauid filiū tuuz q̄ est in pascuis. **T**ulit itaq; isai asinū plenū panib⁹ ⁊ lagenā vini: et hedū de capris vnū: ⁊ misit p̄ manum dauid filij sui sauli. **E**t venit dauid ad saul: et stetit corā eo. **A**t ille dilexit eū nimis: ⁊ fact⁹ ē eius armiger. **M**isitq; saul ad isai dicēs. **S**tet dauid in cōspectu meo. **I**nuenit em̄ gratiā i oculis meis. **I**gī qñcūq; spūs dñi mal⁹ arripiebat saul: dauid tollebat citharā et pcutiebat manu sua: ⁊ refocillabā saul ⁊ leu⁹ habebat. **R**ecedebat em̄ ab eo spūs malus. **XVII**

Congregātes aut̄ philistīm agmina sua in pliu: cōuenerūt in sochot iude ⁊ castrametati sūt inter sochot et azecha i finib⁹ domin. **P**orro saul ⁊ filij isrl̄ q̄ congregati venerūt in valletherebinthi: ⁊ direxerūt aciē ad pugnādum p̄tra philistīm. **E**t philistīm stabāt sup̄ mōtē ex pte hac: ⁊ isrl̄ stabat supra mōtē ex altera pte: vallisq; erat inē eos. **E**t egressus ē vir spuri⁹ de castris philistinorum noie goliath de geth. altitudinis sex cubitorū ⁊ palmo: ⁊ cassis erea sup̄ caput eius. ⁊ lozica hamata induebat. **P**orro pōdus lozice eius qñq; milia sicloz eris erat. ⁊ ocreas

ereas habebat in crurib⁹: ⁊ clype⁹ ereus tegebatur humeros ei. **H**astile aut̄ hastei⁹ erat q̄ liciatoriū texentiū. **I**p̄m aut̄ ferrū haste eius sexcētos siclos habebat ferri. **E**t armiger ei⁹ aūcedebat eū. **S**tāsq; clamabat adūsum phalangas isrl̄: et dicebat eis. **Q**uare venistis parati ad preliū? **N**ūquid ego nō sum philisteus ⁊ vos serui saul? **E**ligite ex vob virū ⁊ descendat ad singulare certamen. **S**i querit pugnare mecū ⁊ pculserit me: erimus vobis serui. **S**i aut̄ ego pualuero ⁊ pculsero eum: vos serui eritis et seruietis nobis. **E**t aiebat philisteus. **E**go exprobraui agminib⁹ isrl̄ hodie: **D**ate mihi virū ⁊ ineat mecum singulare certamen. **A**udiens aut̄ saul ⁊ oēs israelite fmones philistei huiuscemodi: stupebāt ⁊ metuebant nimis. **D**auid autē erat fili⁹ viri effratei de quo supra dictū ē: de bethleē iuda: cui nomen erat isai: q̄ habebat octo filios: ⁊ erat vir in dieb⁹ saul senex ⁊ grāden⁹ inē viros. **A**biierunt aut̄ tres filij eius maiores post saul in pliu. **E**t nois triū filiozū ei⁹ q̄ prexerūt ad bellum: heliab p̄mogenit⁹ ⁊ scōs aminadab: tertius quoq; samma. **D**auid aut̄ erat minim⁹. **T**rib⁹ ergo maiorib⁹ secutis saulem: abiit dauid ⁊ reuersus ē a saul vt pasceret gregez patris sui in bethleē. **P**rocedebat ḡo philiste⁹ mane ⁊ vespe ⁊ stabat quadraginta diebus. **D**ixit aut̄ isai ad dauid filiū suū. **A**ccipe frīb⁹ tuis ephi polente ⁊ decē panes istos: ⁊ curre in castra ad fratres tuos: ⁊ decē formellas cafei: has deferes ad tribunū. **E**t fratres tuos visitabis: si recte agant ⁊ cum q̄bus ordinati sunt disce. **S**aul aut̄ ⁊ illi ⁊ oēs filij isrl̄ in valletherebinthi pugnabāt aduersū philistīm. **S**urrexit itaq; dauid mane: ⁊ commendauit grege custodi: ⁊ onust⁹ abiit sicut p̄ceperat ei isai. **E**t venit ad locū magala ⁊ ad exercitum qui egressus ad pugnā: vociferat⁹ erat in certamine. **D**irexerat em̄ aciē isrl̄ ⁊ philistīm ex aduerso fuerant p̄parati. **D**ereliquens ergo dauid vasa que attulerat sub manu custodis ad sarcinas: cucurrit ad locuz certaminis ⁊ interrogabat si oīia recte agerent erga fratres suos. **C**ūq; adhuc ille loq̄ret eis apparuit vir ille spuri⁹ ascendens goliath noie philisteus de geth de castris philistinozū. **E**t loquēte eo hece adē v̄ba: audiuit dauid. **Q**ēs aut̄ israelite cū vidissent virū fugierūt a facie ei⁹ timētes eū valde. **E**t dixit vnusquispiā de isrl̄. **N**ū vidisti viz hūc q̄ ascēdit? **A**d exprobrandū em̄ israel ascēdit. **V**irū ergo q̄ pculserit eū: ditabit rex diuitijs magnis: ⁊ filiā suaz dabit ei: ⁊ domū p̄ris ei⁹ faciet absq; tributo in isrl̄. **E**t ait dauid ad viros q̄ stabāt secū dicens. **Q**uid dabit viro q̄ pculserit philisteū

Regum

hūc: et tulerit opprobriū de isrl? Quis ē enī h
philisteus incircūcisus q̄ exprobrauit aciē dei
uiuētis? Referebat autē ei ppl̄s eūdē f̄monē
dicēs. Hec dabunt viro q̄ pcusserit euz. Ad
cū audisset heliab frat̄ ei? maior loquente eo
cum alijs: iratus est p̄tra dauid: et ait. Quare
venisti et quare dereliquisti pauculas oues il-
las in deserto? Ego noui supbiā tuā et nequi-
tiam cordis tui: quia vt videres p̄liū descen-
disti. Et dixit dauid. Quid feci? Nunquid nō
verbū ē? Et declinauit paululū ab eo ad aliū
Dixitq; eundē f̄monē. Et r̄ndit ei p̄liū ver-
bum sicut p̄i. Audita sūt autē v̄ba q̄ locut⁹ ē
dauid: et annūciata in cōspectu saul. Ad quē
cū fuisset adduct⁹: locut⁹ ē ei. Nō cōcidat cor
cuiusq; in eo. Ego seruus tu⁹ vadā et pugna-
bo aduersus philisteū. Et ait saul ad dauid.
Nō vales resistere philisteo isti: nec pugna-
re aduersus eū: quia puer es. Hic autē vir bella-
tor est ab adolescentia sua. Dixitq; dauid ad
saul. Passcebat seru⁹ tu⁹ p̄ris sui gregē: et ve-
niebat leo v̄l vsus tollebatq; arietem de me-
dio gregis: et p̄sequabar eos et pcutiebā crue-
bamq; de ore eorū. Et illi p̄surgebāt adūsum
me: et apprehendebam mentū eorum et suffoca-
bam inf̄ficiēbāq; eos. Nā et leonē et vsuz in-
terfeci ego seru⁹ tu⁹. Erigit̄ et philiste⁹ hic
incircūcisus quasi vn⁹ ex eis. Nūc vadam et
auferā opprobriū p̄li. Qm̄ q̄s est iste philiste-
us incircūcisus: q̄ ausus ē maledicere exerci-
tui dei viuētis? Et ait dauid. Dñs q̄ eripuit
me de manu leonis et de manu vsi: ip̄e meli-
berabit de manu philistei hui⁹. Dixit autem
saul ad dauid. Vade: et dñs tecū sit. Et indu-
it saul dauid vestimētis suis. et iposuit galeā
ereā sup caput ei⁹. et vestiuit eū lorica. Accin-
ctus q̄ dauid gladio eius sup vestē suā: cepit
temptare si armat⁹ posset incedere. Nō enim
habebat cōsuetudinē. Dixitq; dauid ad saul
Nō possum sic incedere. quia nō vsuz habeo
Et deposuit ea. Et tulit baculuz suū quē sem-
per habebat in manib⁹. et elegit sibi q̄nq; lim-
pidissimos lapides de torrēte et misit eos i pe-
ram pastorālē quā habebat secū. et fundā ma-
nu tulit: et p̄cessit adūsum philisteū. Ibat au-
tem philisteus incedēs et appropinquās ad-
uersum dauid. et armiger ei⁹ an̄ eū. Cūq; ille
p̄xisset eū philisteus et vidisset dauid. despexit
eū. Erat autē adolescēs rufus et pulcher aspectu.
Et dixit philiste⁹ ad dauid. Nūquid ego can-
is sum q̄ tu venis ad me cū baculo? Et ma-
ledixit philisteus dauid in dijs suis. Dixitq;
ad dō. Veni ad me. et dabo carnes tuas vo-
latilib⁹ celi et bestijs terre. Dixit autē dauid
ad philisteū. Tu venis ad me cū gladio et ha-
sta et clypeo: ego autē v̄cio ad te in noie domi-

ni exercitū dei agminū isrl quib⁹ ex p̄braffi
hodie: et dabit te dñs in manu mea et pcutiaz
te: et auferā caput tuū a te. Et dabo cad auera
castrorū philistij hodie volatilib⁹ celi et bes-
tjjs terre. vt sciat ois terra. qz ē dñs deus in
isrl: et nouerit vniūsa ecclesia hec qz nō in gla-
dio nec in hasta saluat dñs. Ipsi⁹ enī ē bellū
et tradet vos in man⁹ n̄ras. Cū ergo surrexisset
philisteus et veniret et appropinquaret cō-
tra dauid: festinauit dauid et occurrit ad pu-
gnam ex aduerso philistei. Et misit manū su-
am in perā: tulitq; vnuz lapidē et funda iecit:
et circumducēs percussit eum in fronte. Et in-
fixus est lapis in fronte eius. et cecidit in faci-
em suam super terrā. Preualuitq; dauid ad-
uersum philisteū in funda et lapide. p̄cussūq;
philisteū inf̄fecit. Cūq; gladiū nō haberet in
manu dauid cucurr̄t et stetit sup philisteum
et tulit gladiū eius et eduxit eū de vagina sua
et inf̄fecit eū p̄ciditq; caput ei⁹. Vidētes autē
philistij q̄ mortu⁹ eēt fortissim⁹ eorū fuge-
runt. Et cōsurgētes filij isrl et iuda vociferati
sunt. et p̄secuti sunt philisteos vsq; duz ven-
rent in vallē et vsq; ad portas accharon. Ce-
derūtq; vulnerati de philistij in via fariz
et vsq; ad geth. et vsq; accharon. Et reuer-
tes filij israel: postq; p̄secuti sunt philisteos
inuaferūt castra eorū. Assumēs autē dauid ca-
put philistei: attulit illud in hierusalē. arma
v̄o eius posuit in tabernaculo suo. Eo autē
tempe quo viderat saul dauid egredientē cō-
tra philisteū. ait ad abner principem militie.
De qua stirpe descēdit hic adolescēs. Dixit
q; abner. Quis aīa tua rex: si noui? Et ait rex
Interroga tu cui⁹ fili⁹ sit iste puer. Cūq; re-
gressus eēt dauid p̄cusso philisteo. tulit eum
abner et introduxit corā saule. caput philistei
habentē in manu sua. Et ait ad eū saul. De q̄
p̄genie es o adolescēs? Dixitq; dauid. Fili⁹
fui tui isai bethleemite ego sum. XVIII

Et factū ē cū cōpleisset loq̄ ad saul. aīa
ionathe p̄glutinata ē aīe dauid et dile-
xit eū ionathas q̄si aīam suā Tulitq;
eum saul in die illa. et nō cōcessit ei vt reuerte-
ret̄ in domū p̄ris sui. Inierūt autē dauid et io-
nathas fedus. Diligebat enī eū quasi animā
suā. Nā expoliavit se ionathas tunica q̄ erat
indutus et dedit eā dauid et reliq; vestimenta
sua vsq; ad gladiū et arcū suuz. et vsq; ad bal-
theū. Egrediebat̄ quoq; dauid. ad oīa q̄cut
q; misisset eum saul. et prudēt se agebat. Po-
suitq; eū saul sup viros belli. et accept⁹ erat i
oculis vniuersi ppl̄i: maxime in cōspectu fa-
mulorū saul. Porro cū reūteret̄ p̄cusso phili-
steo dauid. et ferret caput ei⁹ in hierlm. egres-
se sunt mulieres de vniuersis vr̄ibus israel

samuel in ramatha' et nunciavit ei omnia quae fecerat sibi saul. Et abierunt ipse et samuel et morati sunt in naioth. Nunciatus est autem sauli a dicentibus. Ecce dauid in naioth in ramatha. Misit ergo saul lictores ut raperent dauid. Qui cum viderent cuneum prophetarum vaticinantium: et samuelem stantem super eos: factus est etiam spiritus domini in illis: et prophetare ceperunt etiam ipsi. Quod cum nuntiavit ei saul: misit et alios nuncios. Prophe-
tauerunt autem et illi. Et rursus misit saul tertios nuncios: qui et ipsi prophetaverunt. Et iratus iracundia saul: abiit etiam ipse in ramatha: et venit usque ad cisternam magnam quae est in sochoth. Et iterogavit et dixit. In quo loco sunt samuel et dauid. Diciturque ei. Ecce in naioth sunt in ramatha. Et abiit in naioth in ramatha. Et factus est etiam super eum spiritus domini: et ambulavit ingrediens et prophetabat usque dum veniret in naioth in ramatha. Et expoliavit etiam ipse se vestimentis suis et prophetavit cum ceteris contra samuelem et cecinit nudus tota die illa et nocte. Quis et exiit per verbum. Nunc et saul inter prophetas. XX

Ergo ait dauid de naioth que est in ramatha: veniesque locutus est contra ionathas. Quid feci? Que est iniquitas mea et quod peccatum meum in premeum tuum: quia querit animam meam. Qui dixit ei. Absit a te non morieris. Neque enim faciet pater meus quicquam grande vel parvum: nisi prius indicaverit mihi. Huc ergo celavit a me pater meus: et timone timido. Nequaquam enim erit istud. Et iuravit rursus dauid. Et ille ait. Scit profecto pater tuus quod iuveni gratiam in oculis tuis: et dicit. Nesciat hoc ionathas: ne forte tristes. Quinimo usus est dominus et vivit anima tua: quia vno tempore (ut ita dicam) gradu ego morsus diuidimur. Et ait ionathas ad dauid. Quocumque dixerit mihi anima tua: facias tibi. Dixit autem dauid ad ionathan. Ecce kalende sunt crastino: et ego ex more sedere soleo iuxta regem ad vescendum. Dimitte ergo me ut abscondar in agro usque ad vespam diei tertie. Si respiciens requisierit me pater tuus: respondebis ei. Rogavit me dauid ut iret celeriter in bethleem civitatem suam: quia victime solennes ibi sunt uniusmodi contribulibus suis. Si dixerit bene: pax erit seruo tuo. Si autem fuerit iratus: scito quia completa est malicia eius. Fac ergo misericordiam in servum tuum: quia fedus domini me famulum tuum tecum inire fecisti. Si autem est iniquitas aliquid in me: tu me infice: et ad premeum tuum ne introducas me. Et ait ionathas. Absit a me. Neque enim fieri potest: ut si certe cognovero completam esse premeum meum malicia contra te: non annunciem tibi. Responditque dauid ad ionathan. Quis renunciabit mihi: si quid forte ruderit tibi pater tuus? Pure de me. Et ait ionathas ad

dauid. Veni et egrediamur foras in agrum. Quocumque erissent ambo in agrum: ait ionathas ad dauid. Bene deus israel si inuestigavero sententiam premeum meum crastino vel pendie: et aliquid boni fuerit super dauid: et non statim misero ad te: et notum tibi fecero hec faciat deus ionathe et hec augeat. Si autem pseveraverit premeum meum malicia adversum te: revelabo aurem tuam et dimittam te ut vadas in pace: et sit dominus tecum sicut fuit cum patre meo. Et si vixero facias mihi misericordiam domini: si vero mortuus fuero: non auferes misericordiam tuam a domo mea usque in sempiternum. Aut si non fecero quoniam eradicaaverit dominus inimicos dauid unumquemque de terra: auferat ionathas de domo sua: et requirat dominus de manu inimicorum dauid. Depigit ergo ionathas fedus cum domo dauid. Et rediit dominus de manu inimicorum dauid. Et addidit ionathas de ierare dauid eo quod diligeret illum. Sicut enim animam suam ita diligebat eum. Dixitque ad eum ionathas. Cras kalende sunt: et requireris. Requiritur enim sessio tua usque pendie. Descendes ergo festinus et venies in locum ubi celandus es in die quoniam operari licet: et sedebis iuxta lapidem cui nomen est ezel. Et ego tres sagittas mittam iuxta eum: et iactam quasi exerces me ad signum. Mittam quoque et puerum dicens ei. Vade et asfer mihi sagittas. Si dixerero puero. Ecce sagitte intra te sunt: tolle eas tu veni ad me: quia pax tibi est et nihil est mali. Vivit dominus. Si autem sic locutus fuero puero: ecce sagitte ultra te sunt vade in pace: quia dimisit te dominus. De verbo autem quod locuti fuimus ego et tu: sit dominus inter me et te usque in sempiternum. Abscondit' est ergo dauid in agro: et venerunt kalende: et sedit rex ad comedendum panem. Cumque sedisset rex super cathedram suam secundum consuetudinem quae erat iuxta parietem: surrexit ionathas et sedit abner ex latere saul: vacuusque apparuit locus dauid: et non est locus saul quicquam in die illa. Cogitabat enim quod forte euisset ei ut non esset mundus nec purificatus. Cumque illuxisset dies secunda post kalendas: rursus apparuit vacuus locus domini. Dixitque saul ad ionathan filium suum: Cur non venit filius isai nec heri nec hodie ad vescendum? Responditque ionathas sauli. Rogavit me obnixe ut iret in bethleem et ait. Dimitte me quoniam sacrificium solenne est in civitate mea: vnum de fratribus meis accersivit me. Huc ergo si inveni gratiam in oculis tuis vadam cito et videbo fratres meos. Quod habet eam non venit ad mensam regis. Frater autem saul adversum ionathan: dixit ei. Fili mulieris vltro virum sapientis: nunquid ignoro quod diligis filium isai in confusionem tuam et in confusionem ignominiosam matris tue. Omnibus enim diebus quibus filius isai vixerit su-

per terrā: non stabilieris tu neq; regnū tuum
Itaq; iā nūc mitte ⁊ adduc eū ad me: q; fili⁹
mortis ē. Respōdens aut̄ ionathas saulī pa-
tri suo ait. Quare morietur? Quid fecit? Et
arripuit saul lanceā vt pcuteret euz. Et intel-
lexit ionathas q; diffinitū eēt a p̄re suo vt in-
terficere⁹ dauid. Surrexit ḡ ionathas a men-
sa in ira furoris ⁊ nō comedit in die kalēdarū
scd̄a panē. Cōtristatus est eīm sup dauid: eo
q; confudisset eū pater suus. Cūq; illuxisset
mane venit ionathas in agrū iuxta placitum
dauid: ⁊ puer puulus cū eo. Et ait ad puerū
suum. Vade et affer mihi sagittas q̄s ego ta-
cio. Cūq; puer cucurrisset iecit aliā sagittam
trans puerū. Venit itaq; puer ad locū iaculi
qđ miserat ionathas. Et clamauit ionathas
post tergū pueri: ⁊ ait. Ecce ibi ē sagitta poz-
ro vltra te. Clamauit itaq; itez ionathas post
tergū pueri dicēs. Festina velociter ne stete-
ris. Collegit aut̄ puer ionathe sagittas: ⁊ at-
tulit ad dñm suū: ⁊ qđ agere⁹ penit⁹ ignora-
bat. Tūmodo eīm ionathas ⁊ dauid rem no-
uerant. Dedit ergo ionathas arma sua pue-
ro: ⁊ dixit ei. Vade ⁊ defer in ciuitatez. Cūq;
abisset puer surrexit dauid de loco qui verge-
bat ad austrū: ⁊ cadēs pronus in terrā adora-
uit tertio. Et osculātes se alterutrū: fleuerunt
piter: dauid aut̄ amplius. Dixit ḡ ionathas
ad dauid. Vade in pace. Quēcūq; iurauim⁹
ambo in noie dñi: dicētes. dñs sit inē me ⁊ te.
⁊ inē semē tuū ⁊ semē meū vsq; in sempiternū
Et surrexit dauid ⁊ abiit ⁊ ionathas ingre-
sus est ciuitatē.

XXI

Venit autēz dauid in nobe ad achime-
lech sacerdotē. Et obstupuit achime-
lech: eo q; venisset dō ⁊ dixit ei. Qua-
re tu solus ⁊ null⁹ ē tecū? Et ait dauid ad ach-
imelech sacerdotē. Rex p̄cepit mihi sermonē
⁊ dixit. Nemo sciat rē ppter quā missus es a
me: ⁊ cuiusmodi p̄cepta tibi dederim. Naz ⁊
puerī meis cōdixi in illū ⁊ illū locū. Nūc ḡ si
qđ habes ad manū vel qnq; panes da mihi.
aut qđqđ inueneri. Et rñdēs sacerdos ad da-
uid ait. Nō habeo laicos panes ad manū sed
trī panē sctm. Si mūdi sunt pueri: maxime a
mulierib⁹ māducēt. Et rñdit dauid sacerdo-
ti ⁊ dixit ei. Et qđē si de mulierib⁹ agif: cōti-
nuim⁹ nos ab heri ⁊ nudius tertio qñ egredie-
bamur: ⁊ fuerūt vasa puerozū sancta. Porro
via hec polluta ē: ⁊ ipa hodie sanctificabif
in vasis. Dedit ergo ei sacerdos sanctificatus
panez. Neq; eīm erat ibi panis nisi trī panes
ppositionis qui sublati fuerāt a facie dñi vt
ponerent panes calidi. Erat aut̄ ibi vir qđaz
de fruis saul in die illa intus in tabernaclo do-
mini: ⁊ nomē ei⁹ doech idume⁹ potentissim⁹

pastorum saul. Hic pascebat mulas saul. Bl-
xit autē dauid ad achimelech. Si habes hic
ad manum hastam aut gladium: da mihi: qz
gladium meum ⁊ arma mea non tuli mecum
Sermo enī regis v̄gebat. Et dixit sacerdos
Ecce hic gladius goliath philistei quem per-
cussisti in valle therebinthi: ⁊ inuolutus pal-
liop⁹ ephot. Si istū vis tollere tolle Neq; n.
hic ē alius absq; eo. Et ait dauid. Nō ē huic
alter similis. Da mihi eū. Surrexit itaq; da-
uid et fugit in die illa a facie saul: et venit ad
achis regem geth. Dixerūtq; serui achis cuz
vidissent dauid. Nūquid nō iste ē dauid rex
terre? Nōne huic cātabant p choros dicētes
pcussit saul mille: ⁊ dauid decē milia. Posu-
it aut̄ dauid sermōes istos in corde suo: et ex-
timuit valde a facie achis regis geth. Et mu-
tauit os suū corā achis: ⁊ collabebat inē ma-
nus eoz: ⁊ impingebat in ostia porte: deflue-
bantq; saluē ei⁹ in barbā. Et ait achis ad ser-
uos suos. Vidistis hoīem insanū: quare ad-
duxistis eum ad me? An defunt nobis furio-
si: quia introduxistis istum vt fureret me pre-
sente. Dimittite illuz hinc ne ingrediatur do-
mum meam.

XXII

Hijt ergo dauid inde: ⁊ fugit in spe-
luncā odollā. Nō cum audissent fra-
tres eius ⁊ om̄is dom⁹ p̄ris ei⁹ descē-
derūt ad eū illuc. Et conuenerunt ad eū om-
nes q̄ erant in angustia constituti: et oppressi
erē alieno ⁊ amaro aīo ⁊ factus ē eorum prin-
ceps. Fuerūtq; cū eo quasi quadringētī viri
Et p̄fectus ē dauid inde in maphat: q̄ ē mo-
ab. Et dixit ad regez moab. Vaneat oro p̄-
meus ⁊ mater mea vobiscū: donec scia qđ fa-
ciat mihi de⁹. Et reliqt eos añ faciē regi mo-
ab. Vāserūtq; apud eū cunctis dieb⁹ qbus
dauid fuit in p̄sidio. Dixitq; gad p̄pheta ad
dauid. Noli manere in p̄sidio. Proficiscere
⁊ vade in terrā iuda. Et p̄fect⁹ ē dauid: et ve-
nit in saltū areth. Et audiuit saul q; apparuis-
set dauid: ⁊ viri q̄ erant cū eo. Saul aut̄ cum
maneret in gabaa: ⁊ eēt in nemoze qđ est in ra-
ma: hastā manu tenens: cūctiq; serui eius cir-
cūstarēt eū: ait ad seruos suos q̄ assistebāt ei.
Audite me nūc filij Iemini. Nūquid om̄ibus
vobis dabit fili⁹ isai agros ⁊ vineas ⁊ vnuer-
sos vos faciet tribunos ⁊ cēturiones qm̄. cō-
iurastis oēs aduersum me: ⁊ nō est q̄ mihi re-
nunciet: maxime cū ⁊ fili⁹ me⁹ fedus iunxerit
cū filio isai. Nō est q̄ vicē meā doleat ex vob
nec qui annūciet mihi: eo q; suscitauerit filius
meus seruū meū adūsum me insidiantē mihi
vsq; hodie. Respōdens aut̄ doech idumeus
q̄ assistebat et erat primus inter suos saul: vi-
di inquit filium isai in nobe apud achimelech

filium achitob sacerdotem. Qui consuluit p
eo dñm: et cibaria dedit ei. **S**z et gladiū goli-
ath philistei dedit illi. **A**bsit g rex ad accer-
siendū achimelech sacerdotē filiū achitob: et
oēm domū p̄ris eius sacerdotū q̄ erant inno-
be. **Q**ui vniuersi venerūt ad regē. **E**t ait saul
ad achimelech. **A**udi fili achitob. **Q**ui r̄ndit
Presto sum dñe. **D**ixitq; ad eū saul. **Q**uare
cōiurastis adūsum me tu et filiū isai: et dedisti
ei panes et gladiū et p̄sulisti p̄ eo dñm vt cō-
surgeret aduersum me insidiator vsq; hodie
p̄manēs. **R**ndensq; achimelech regi ait. **E**t
q̄s in omnib; suis tuis sic dauid fidelis et ge-
ner regis: p̄gens ad imperiū tuum: et glorio-
sus in domo tua. **N**ū hodie cepi p̄ eo cōsule-
re dñm: **A**bsit hoc a me. **N**e suspicet rex ad-
uersum seruū suū rem huiusmodi in vniū-
sa domo p̄ris mei. **N**ō em̄ sciuit seruus tuus q̄c /
q̄ sup hoc negotio vel modicum vel grande
Dixitq; rex. **M**orte morier achimelech tu et
omnis domus p̄ris tui. **E**t ait rex emissarijs q̄
cir cūstabāt eū. **C**ouertimini et interficite sacer-
dotes dñi. **N**ā man⁹ eorū cū dauid est: scien-
tēs q̄ fugisset: et nō indicauerūt mihi. **M**olue-
rēt aut̄ seruū regis extēdere man⁹ suas in sa-
cerdotes dñi. **E**t ait rex ad doech **C**ouertere
tu: et irruē in sacerdotes dñi. **C**ouersusq; do-
ech idumeus irruit i sacerdotes et trucidauit
i die illa octogita q̄nq; viros vestitos ephot
lineo. **M**obe aut̄ ciuitatē sacerdotū p̄cussit in
ore gladij viros et mulieres et puulos et lactē-
tes boues et asinū et ouem in ore gladij. **E**ua-
dēs aut̄ vn⁹ fili⁹ achimelech filij achitob: cui⁹
nomē erat abiathar: fugit ad dō: et annuncia-
uit ei q̄ occidisset saul sacerdotes dñi. **E**t ait
dauid ad abiathar. **S**ciebam em̄ in die illa q̄
cū ibi esset doech idumeus: p̄culdubio annū-
ciaret sauli. **E**go sum reus omnīū aiarū p̄ris
tui. **M**ane mecū ne timeas **S**i q̄s q̄sierit ani-
mā meā: queret et aiam tuam: mecumq; serua-
beris. **XXIII**

Et annūciauerūt dauid dicētes. **E**c-
ce philistijm oppugnāt ceilā: et diripi-
unt areas. **C**ōsuluit ḡ dauid dñm di-
cens. **N**ū vadā et p̄cutiā philisteos istos **E**t
ait dñs ad dauid. **V**ade et p̄cuties philisteos
et saluabis ceilā. **E**t dixerūt viri q̄ erāt cū da-
uid ad eū. **E**cce nos hic in iudea cōsistētes ti-
memus: q̄ntomagis fuerim⁹ in ceila aduersus
agmina philistinorū. **R**ursum ḡ dauid cōsu-
luit dñm. **Q**ui r̄ndens ait ei. **S**urge et vade i
ceilā. **E**go em̄ tradā philisteos in manu tua.
Abijt ḡ dauid et viri ei⁹ i ceilā et pugnavit ad-
uersum philisteos. **E**t abegit iumēta eorum.
et p̄cussit eos plaga magna: et saluauit dauid
habitatores ceille. **P**oro eo tēpe q̄ fugiebat

abiathar fili⁹ achimelech ad dauid in ceilam
ephot secum hñs descenderat. **N**ūciatum est
aut̄ sauli q̄ venisset dauid in ceilā. **E**t ait saul
Tradidit eum dñs in man⁹ meas: cōclususq;
est introgressus vrbem in q̄ porte et fere sumt.
Et p̄cepit saul om̄i p̄plo vt ad pugnā descen-
deret in ceilam: et obsideret dauid et viros ei⁹
Qō cū recisset dauid: q̄ p̄pararet ei saul claz
malū: dixit ad abiathar sacerdotem. **A**plica
ephot. **E**t ait dauid. **D**ñe de⁹ isrl̄ audiuisti fa-
mā su⁹ tu⁹ q̄ disponat saul venire in ceilam.
vt euertat vrbē p̄pter me. **S**i tradent me vi-
ri ceille in man⁹ eius: et si descendet saul sic au-
diuit seru⁹ tu⁹ dñe de⁹ isrl̄ indica suo tuo **E**t
ait dñs. **D**escendet. **D**ixitq; rursum dauid.
Si tradēt me viri ceille et viros qui sunt mecū
in man⁹ saul: **E**t dixit dñs. **T**radent **S**urre-
xit ḡ dauid et viri ei⁹: quasi sexcenti: et egressi
de ceila huc atq; illuc vagabant incerti. **N**ū-
ciatūq; est saul q̄ fugisset dauid de ceila et sal-
uatus eēt: quāob̄rē dissimilauit exire. **M**o-
rabaē aut̄ dauid in deserto in loci firmissimis
mansitq; in monte solitudinis ziph in monte
opaco. **Q**uerebat tñ euz saul cunctis diebus
et nō tradidit eū dñs in man⁹ ei⁹. **E**t vidit da-
uid q̄ egressus eēt saul vt quereret aiam eius
Poro dauid erat in deserto ziph in silua **E**t
surrexit ionathas filius saul et abijt ad dauid
in siluā et confortauit man⁹ ei⁹ in deo: dixitq;
ei. **N**e timeas **N**ecq; em̄ inueniet te man⁹ saul
p̄ris mei. **E**t tu regnabis sup isrl̄: et ego ero tibi
secūsus. **S**z et saul pat̄ me⁹ scit h. **P**ercus-
sit ergo yterq; fedus corā dño. **M**āsitq; da-
uid in silua: ionathas aut̄ reuissus est in domū
suam. **A**scēderūt aut̄ ziphei ad saul in gabaa
dicētes. **N**ōne ecce dauid latitat apud nos i
loci tutissimis silue in colle achile q̄ ē ad dexte-
ram deserti: **N**ūc ḡ sicut desiderauit ania tua
vt descenderes: descēde. nostrum aut̄ erit vt
tradam⁹ eū in man⁹ regis. **D**ixitq; saul bene-
dicti vos a dño quia doluistis vicem meam
Abite ergo oro et diligentius preparate: et cu-
riusius agite et cōsiderate locū vbi sit pes ei⁹
vel quis viderit eum ibi vbi dixistis. **R**ecogi-
tat em̄ de me q̄ callide insidiet ei. **C**ōsiderate
et videte omnia latibula ei⁹ in q̄bus abscondi-
tur: et reuertimini ad me ad rē certā vt vadaz
vobiscū. **Q**ō si etiā in terrā se obstruxerit: p̄-
scrutabor eum in cunctis milib⁹ iuda. **A**t illi
surgētes abierūt in ziph antesaul. **D**avid et
et viri ei⁹ erāt in deserto maon in cāpestribus
ad dexteraz iesimuth. **F**uit ḡ saul et socij eius
ad querendū eū. **E**t nūciatū ē dauid: statim
q; descēdit ad petrā: et ysabaē in deserto ma-
on. **Q**ō cū audisset saul: p̄secut⁹ ē dauid i de-
serto maon. **E**t ibat saul et viri eius ad latus

montis ex pte vna: dauid aut̄ & viri eius erāt in latere montis ex pte altera. Porro dauid desperabat se posse euadere a facie saul. Ita / q̄ saul & viri ei⁹ in modū corone cingebāt dauid & viros eius vt caperēt eos. Et nūc⁹ venit ad saul dicens. Festina & veni qm̄ infuderunt saphilistīm sup̄ terrā. Reuersus est ergo saul desistēs p̄seq̄ dauid: & prexit in occursum philistinorū. Propter h̄ vocauerūt locū illum petrā diuidentem.

XXIII

Ascēdit ḡ dauid inde: & habitauit in locis tutissimis engaddi. Cūq̄ reuersus eēt saul postq̄ p̄secut⁹ ē philisteos nūciauerūt ei dicentes. Ecce dauid in deserto ē engaddi. Assumēs ḡ saul tria milia electorū virosū ex omni israel: perrexit ad inuestigandū dauid & viros eius etiā sup̄ abruptissimas petras q̄ solis ibicib⁹ puie sunt. Et venit ad caulas ouiuū q̄ se offerebant vianti: erat q̄ ibi spelunca quā ingressus ē saul vt purgaret ventrē. Porro dauid & viri ei⁹ in interiore pte spelunce latebāt. Et dixerunt serui dauid ad eum. Ecce dies de q̄ locut⁹ ē dñs ad te ego tradā tibi inimicū tuū vt facias ei sic placuerit in oculis tuis. Surrexit ḡ dauid & p̄scidit orā chlamydis saul silenter. Post hec percussit cor suū dauid eo q̄ abscidisset orā chlamydis saul. Dixitq̄ ad viros suos. Propitius sit mihi dñs ne faciam hanc rem dño meo christo dñi vt mittā manū meā in eū: q̄ christus dñi ē. Cūq̄ dñs q̄ nisi dñs percussisset eū aut dies ei⁹ venerit vt moriā: aut descēdes in plū p̄ierit: p̄picius mihi sit dñs vt nō mittam manū meā in christū dñi. Et cōfregit dauid viros suos s̄monib⁹ isti: & nō pmisit eos vt cōsurgerent in saul. Porro saul exurgens de spelunca pergebat cepto itinere. Surrexit aut̄ dauid post eū: & egressus de spelunca clamauit post tergū saul dicens. Dñe mi rex. Et respexit saul post se & inclinās se dauid p̄nus in terrā adorauit. Dixitq̄ ad saul. Quare audis v̄ba hoim loquentiū: dauid querit malū aduersum te? Ecce hodie viderūt oculi tui q̄ tradiderit te dñs in manu mea in spelunca et cogitauit vt occiderē te: s̄ pepcit tibi oculus meus. Dixi em̄. Nō extendā manū meam in dñm meū: quia christ⁹ dñi ē. Quin poti⁹ p̄mi vide & cognosce orā chlamydis tue in manu mea: quō cū p̄scinderē summitatē chlamydis tue: nolui extēdere manū meā in te. Aduerte & vide qm̄ nō ē in manu mea malū neq̄ iniquitas: neq̄ peccauit in te. Tu aut̄ insidiaris aie mee vt auferas eā. Iudicet dñs inter me & te & vliscat me dñs ex te: man⁹ aut̄ mea non sit in te: sic & in puerbio antiquo dicē. Ab impijs egrediet impietas. Quidan⁹ ḡ mea non sit

in te. Quē p̄sequeris rex israel: quē p̄sequeris? Canē mortuū p̄sequeris & pulicē vnuz? Sit dñs iudex & iudicet inf̄ me & te: & videat & iudicet cām meā & eruat me de manu tua. Cum aut̄ p̄plessset dauid loquēs s̄mōes huiuscemodi ad saul: dixit ad saul. Nūq̄d vox hec tua ē fili mi dauid? Et leuauit saul vocē suā & fleuit dixitq̄ ad dauid. Justior tu es q̄ ego. Tu ei tribuisti mihi bona: ego autē reddidi tibi mala. Et tu idicasti mihi hodie q̄ fecerit mihi bona: quō tradiderit me dñs in manu tua: & nō occideris me. Quis em̄ cū inuenerit inimicū suū dimittet eū in via bona? S̄ dñs reddat tibi vicissitudinē hāc p̄ eo q̄ hodie opar⁹ es in me. Et nūc q̄ scio q̄ certissime regnaturus sis: & habitur⁹ in manu tua regnū isrl: iura mihi in dño ne deleas semē meum post me: neq̄ auferas nomē meū de domo p̄ris mei. Et iurauit dauid sauli. Abijt ergo saul in domum suam & dauid & viri eius ascenderūt ad tutiora loca.

XXV

Artuus ē aut̄ samuel & cōgregat⁹ est vnūsus israel: & plāxerūt cum nimis & sepelierūt eū i domo sua iramatba. Cōsurgensq̄ dauid descēdit in desertū pharan. Erat aut̄ vir quispiam in solitudine maron & possessio ei⁹ in carmelo: & hō ille magn⁹ nimis: eratq̄ ei oues tria milia & mille capre. Et accidit vt tonderet grex eius in carmelo. Romē aut̄ viri illi⁹ erat nabal: & nomen vxoris ei⁹ abigail. Eratq̄ mulier illa prudentissimā & speciosa. Porro vir ei⁹ dur⁹ & pessim⁹ & maliciosus. Erat aut̄ de genere caleph. Cum aut̄ audisset dauid in deserto q̄ tonderet nabal gregē suū: misit decē iuuenes & dixit eis. Ascendite in carmelū: & venietis ad nabal et salutabit eū ex noie meo pacifice: & sic dicet. Sit fratrib⁹ meis & tibi pax & domui tue pax & oib⁹ q̄cūq̄ habes sit pax. Ex mltis anis saluos faciēs tuos & omnia tua. Audiui q̄ tōderent pastores tui greges tuos q̄ erāt nobiscuz in deserto. Nunq̄ eis molesti fuim⁹: nec aliq̄ qm̄ defuit quicq̄ eis d̄ grege omni tpe q̄ fuerit nobiscū i carmelo. Interroga pueros tuos: & indicabūt tibi. Nūc ergo inueniant pueri tui gratiā in oculis tuis. In die em̄ bona venim⁹ ad te. Quōcūq̄ inuenerit man⁹ tua da seruis tuis & filio tuo dauid. Cūq̄ venissent pueri dauid: locuti sūt ad nabal oia v̄ba hec ex nomine dauid & siluerūt. Rūdes aut̄ nabal pueris dauid ait. Quis ē dauid & q̄s est fili⁹ isai? Hodie icreuerit fui q̄ fugiūt dñs suos. Tollā ḡ panes meos & aq̄s meas & carnes pecorū q̄ occidi tōsorib⁹ meis & dabo viris q̄s nescio vñ sint. Regressi sunt itaq̄ pueri dauid p̄ viam suā & reuersi venerunt & annūciauerūt ei

omnia vba que dixerat nabal. **T**ūc ait dauid pueris suis. **A**ccingat vnusquisq; gladio suo. **E**t accincti sunt singuli gladijs suis. **A**ccinctusq; ē et dauid ense suo: et secuti sunt dauid quasi quadringenti viri. **P**orro ducēti remanserunt ad sarcinas. **A**bigail autē vxor nabal nūciauit vnus de pueris suis dicens. **E**cce dauid misit nūcios de deserto vt bñdicerēt dño nro: et auersat' ē eos. **P**oies isti boni sat fuerunt nobis et non molesti: nec quicq; aliquando perijt omni tempe quo fuimus puerfati cū eis in deserto. **P**ro muro erāt nobis tā in nocte q̄ in die oib' dieb' q̄bus pauimus apud eos greges. **Q**uāobrē cōsidera et recogita qd facias: qm̄ cōpleta est malicia aduersum viz tuum et aduersum domū tuam: et ipse est filius belial ita vt nemo possit ei loqui. **F**estinauit igitur abigail: et tulit ducētos panes et duos vtres vini: et qnq; arietes coctos: et quinq; sarta polente: et cētum ligaturas vepasse: et ducentas massas caricarum et posuit sup asinos dixitq; pueris suis. **P**recedite me et ecce ego post tergū sequar vos. **G**iro autē suo nabal n̄ indicauit. **C**um ergo ascendisset asinum et descenderet ad radicē montis: dauid et viri eius descendebant in occursum eius. **Q**uibus et illa occurrit. **E**t ait dauid. **V**ere frustra fuauit omnia que hui' erant in deserto et nō perijt q̄c̄q; de cunctis que ad eum ptinebant: et reddidit mibi malum p bono. **H**ec faciat dñs inimicis dauid: et hec addat si reliquero de omnibus que ad ipsum ptinent vsq; mane mingentem ad pietem. **C**um autē vidisset abigail dauid: festinauit et descendit de asino: et procidit corā dauid sup faciem suam: et adorauit sup terrā: et cecidit ad pedes eius: et dixit. **I**n me sit dñe mi hec iniquitas. **L**oquaſ obsecro ancilla tua in aurib' tuis: et audi vba famule tue. **R**eponat oro dñs meus rex cor suū sup virū istū iniquū nabal qm̄ p̄m nomē suū stultus est et est stulticia cum eo. **E**go autē ancilla tua non vidi pueros tuos dñe mi q̄s misisti. **N**unc ergo dñe mi viuut dñs et viuut aia tua qui phibuit te ne venires in sanguinez et saluauit manum tuā tibi. **E**t nūc fiant sicut nabal inimici tui: et qui querunt dño meo malū. **Q**uapropter suscipe bñdictionem hanc quā attulit ancilla tua tibi dño meo: et da pueris qui sequunt te dñm mecum. **A**ufer iniquitatem famule tue. **F**aciēs em̄ faciet dñs tibi domino meo domū fidelem: quia p̄elia dñi domine mi tu p̄liaris. **M**alicia ergo nō inueniatur in te omnibus diebus vite tue. **S**i em̄ surrexerit aliqui homo psequens te vel querens animā tuam: erit anima dñi mei custodita q̄si in fasciculo viuētū apd dñm deū tuū. **P**orro

inimicorū tuorū aima rotabit: quasi in impetu et circulo funde. **C**um ergo fecerit tibi dñs dño meo omnia hec que locut' est bona de te et cōstituerit te ducem sup isrl' nō erit tibi hoc in singultum et in scrupuluz cordis dño meo q̄ effuderis sanguinē innoxium: aut ipse te vltus fueris. **E**t cū bñfecerit dñs dño meo: recordaberis ancille tue et tu bñfacies ei. **E**t ait dauid ad abigail. **B**enedictus dñs de' israel qui misit te hodie in occursum meū: et benedictum eloquiū tuum: et benedicta tu q̄ phibuiſti me hodie ne irem ad sanguinē: et vlciscerer me manu mea. **A**lioq̄n viuut dñs de' isrl' q̄ phibuit me ne malū facerē tibi: nisi cito venisses in occursum mibi: nō remāſſet nabal vsq; ad lucē matutinā mingēs ad pietem. **S**uscipit q̄ dauid de manu ei' oia q̄ attulerat ei: dixitq; ei. **G**ade pacifice in domū tuā. **E**cce audiui vocē tuā: et honorauit facie tuā. **G**ēit autē abigail ad nabal. **E**t ecce erat ei cōiuuiū in domo ei' q̄si p̄iuuiū regi: et cor nabal iocūdū. **E**rat em̄ ebri' nimis: et nō indicauit ei vbum pusillū aut grāde vsq; mane. **P**iluculo autē cū digessisset vinū nabal: indicauit ei vxor sua vba hec. **E**t mortuū est cor ei' intrinsecus: et factus ē quasi lapis. **C**ūq; p̄transissent decē dies: percussit dñs nabal: et mortuus est. **Q**uod cum audisset dauid mortuum nabal ait. **B**ñdixit dñs qui iudicauit cām op̄ probrii mei de manu nabal: et seruū suū custodiuit a malo: et maliciā nabal reddidit dñs in caput eius. **V**isit ergo dauid et locut' est ad abigail vt sumeret eam sibi in vxorem: **E**t venerunt pueri dauid ad abigail in carmelum: et locuti sunt ad eā dicētes. **D**auid misit nos ad te vt accipiat te sibi in vxorē. **Q**ue consurgens adorauit p̄na in terrā: et ait. **E**cce famula tua sit in ancillā vt lauet pedes seruoꝝ dñi mei. **E**t festinauit et surrexit abigail et ascendit sup asinū: et qnq; puelle ierūt cum ea pedisq; eius: et secuta ē nūcios dauid: et facta ē illi vxor. **S**z et achinoen accepit dauid d'iezrahel et fuit vtraq; vxor ei'. **S**aul autē dedit michol filiā suā vxorez dauid phalti filio lais: q̄ erat de gallim. XXVI

Et venerūt ziphei ad saul in gabaā: dicētes. **E**cce dauid abscondit' est in colle achile que ē ex aduerso solitudinis. **E**t surrexit saul: et descendit in desertum ziph et cū eo tria milia viroꝝ de electis israel vt q̄reret dauid in deserto ziph. **E**t castrametatus est saul in gabaā achile: q̄ erat ex aduerso solitudinis in via. **D**auid autē habitabat in deserto. **V**idens autē q̄ venisset saul post se in desertū: misit exploratores et didicit q̄ illuc venisset certissime. **E**t surrexit dauid clā

et venit ad locū ubi erat saul. Cūq; vidisset lo-
 cū in q̄ dormiebat saul: et abner fili⁹ ner prin-
 ceptus militie ei⁹: et saulē dormientē in tentorio
 et reliquū vulg⁹ p̄ circuitū eius: ait dauid ad
 achimelech etheū: et abisai filiū saruie fratres
 loab dicēs. Quis descēdet mecū ad saul in ca-
 stra: Dixitq; abisai. Ego descēdā tecū. Ve-
 nerūt ergo dauid et abisai ad p̄lm nocte: et in-
 uenerūt saul iacentē et dormientē in tētorio: et
 hastā fixā in t̄ra ad caput eius: abner autē et
 populū dormiētes incircūitu ei⁹. Dixitq; ab-
 isai ad dauid. Clōclūit de⁹ inimicū tuum ho-
 die in man⁹ tuas. Nūc ergo p̄fodiā eū lancea
 in terra semel: et scdo op⁹ nō erit. Et dixit da-
 uid ad abisai. Ne inficias eū. Quis em̄ extē-
 det manū suā in christū dñi: et innocens erit.
 Et dixit dauid. Viuit dñs qz nisi dñs p̄cusse-
 rit eū: aut dies ei⁹ venerit vt moriā: aut in p̄-
 lium descēdēs pierit: ppiti⁹ sit mihi dñs ne
 extendā manū meā in christū dñi. Nūc igit̄
 tolle hastā q̄ ē ad caput ei⁹: et cyphū aq̄ et abe-
 am⁹. Tulit igit̄ dauid hastā et cyphū aq̄ quī
 erat ad caput ei⁹ et abierūt. Et nō erat quisq; q̄
 videret et intelligeret et euigilaret sed om̄es
 dormiebāt qz sopor dñi irruerat sup eos. Cū
 q; trāisset dauid ex adūsō: et stetisset in v̄tice
 mōtis d̄ longe: et eēt grāde infualū inter eos
 clamauit dauid ad p̄lm: et ad abner filiū ner
 dicēs. Nōne r̄ndebis abner. Et r̄ndēs abner
 ait. Quis es tu q̄ clamas et inq̄eras regē: Et
 ait dauid ad abner. Nūquid nō vir tu es. Et
 q̄s ali⁹ similis tui in isrl: Quare ḡ nō custodi-
 sti dñm tuū regē: Ingressus ē em̄ vn⁹ de tur-
 ba vt interficeret regē dñm tuū. Nō est bonū
 h̄ qd̄ fecisti. Viuit dñs: qm̄ filij mo: et est vof
 qz nō custodisti dñm v̄m christū dñi. Nūc
 ḡ vide vbi sit hasta regi: et vbi sit cyph⁹ aq̄ q̄
 erat ad caput eius. Cognouit autē saul vocem
 dauid: et dixit. Nūquid vox hec tua fili mi
 dauid: Et ait dō. Vox mea dñe mi rex. et ait
 Quā ob causam dñs me⁹ p̄sequit̄ fuit suum:
 Quid feci: aut qd̄ ē malū in manu mea: Nūc
 ḡ audi oro dñe mi rex v̄ba fui tui. Si dñs in-
 citat te aduersum me: odorez sacrificium. Si
 autē filij hoim: maledicti sunt in cōspectu dñi:
 q̄ eiecerūt me hodie vt nō habitē i hereditate
 dñi dicētes: vade fui dñs alienis. Et nūc nō
 effundat̄ sanguis me⁹ in t̄ra coraz dño: quia
 egressus ē rex isrl vt q̄rat pulicē vnū sic p̄seq̄-
 tur p̄dix in mōtib⁹. Et ait saul. Peccaui. Re-
 uertere fili mi dauid. Nequaq; em̄ vltra tibi
 male faciā eo qz p̄ciosa fuerit aia mea in oculis
 tuis hodie. Aparent em̄ qz stulte egerim: et ig-
 norauerim m̄ta nimis. Et r̄ndens dauid ait.
 Ecce hasta regis: transeat vn⁹ de pueri regis
 et tollat eam. Dñs autē retribuet vnicuiq; s̄m

iusticiā suam et fidem. Tradidit em̄ te dñs ho-
 die in manū meā: et nolui extendere manū me-
 am in christum dñi. Et sicut magnificata est
 anima tua hodie in oculis meis: sic magnifi-
 ces aia mea in oculis dñi: et liberet me de om-
 ni angustia. Ait ergo saul ad dauid. Benedi-
 ctus tu fili mi dauid. Et qd̄ faciēs facies: et
 potēs poteris. Abiit autē dauid in viā suaz: et
 saul reuersus est in locū suū.

XXVII

Et ait dauid in corde suo. Aliquī inci-
 dam vna die in manus saul. Nonne
 melius est vt fugiam: et saluer in ter-
 ra philistinorum vt desperet saul: cessetq; me
 q̄rere in cūctis finib⁹ isrl: Fugiā ergo manus
 ei⁹. Et surrexit dauid: et abiit ipse et sexcēti vi-
 ri cū eo ad achis filiū maoch regē geth. Et ha-
 bitauit dauid cū achis in geth ipse et viri ei⁹: et
 dom⁹ eius et due vxores ei⁹: achinoen iezra-
 helites et abigail vxor nabal carmeli. Et nun-
 ciatū est saul qz fugisset dauid in geth: et non
 addidit vltra querere eū. Dixit autē dauid ad
 achis. Si inueni grām in oculis tuis def̄ mi-
 hi loc⁹ in vna v̄biū regionis hui⁹ vt habitez
 ibi. Cur em̄ manet seru⁹ tu⁹ in ciuitate regis
 tecū. Bedit itaq; ei achis in die illa sicelech.
 Propter quā causam facta est sicelech reguz
 iuda vsq; in diem hāc. Fuit autē numer⁹ dierz
 quibus habitauit dauid in regione philisti-
 norū quatuor mēsum. Et ascendit dauid et viri
 eius: et agebāt p̄das de gessuri et de gezre et d̄
 amelechitis. Hi em̄ pagi habitabant in terra
 anniq̄tus cunctibus sur vsq; ad terram egypti
 Et p̄cutiebat dauid omnē terrā illorū: nec re-
 linquebat viuētem virū et mulierem: tollēs
 q; oues et boues et asinos et camelos et vestes
 reuertebat̄ et veniebat ad achis. Dicebat at̄ ei
 achis. In quem irruisti hodie: R̄ndebat dō
 Contra meridiem iude et contra meridiē hie-
 ramael et contra meridiem cenī. Virū et mulie-
 rem nō viuificabat dauid: nec ad ducebat in
 geth dicēs. ne forte loq̄nt̄ adūsū nos. Hec
 fecit dauid. Et h̄ erat decretū illi oib⁹ dieb⁹ q̄
 bus habitauit i regione philistinorū credidit
 ḡ achis dauid dicēs. Multa mala opatus ē
 contra p̄lm suuz israel. Erit igit̄ mihi seruus
 sempiternus.

XXVIII

Factum est autē in dieb⁹ illis: cōgrega-
 nerunt philistim agmina sua vt pre-
 parent̄ ad bellū cōtra israel. Dixitq;
 achis ad dauid. Sciens nunc scito qm̄ mecū
 egredieris in castris tu et viri tui. Dixitq; da-
 uid ad achis. Nūc scies que facturus est ser-
 uus tuus. Et ait achis ad dauid. Et ego cū-
 stodem capitis mei ponam te cunctis diebus
 Samuel autem mortuus est: planxitq; eum
 omnis israel: et sepelierunt eum in ramatha

vrbe sua **E**t saul abstulit magos et ariolos de terra: et interfecit eos qui phitones habebant in ventre. **C**ongregati sunt philistini: et venerunt et castrametati sunt in suna. **C**ongregavit autem et saul universum israhel: et venit in gelboe. **E**t vidit saul castra philistinorum et timuit et expavit eorum: nimis. **C**onsulitque dominum: et non respondit ei: neque per somnia neque per sacerdotes: neque per prophetas. **D**ixitque saul suis suis. **Q**uerite mihi mulierem habentem phitonem: et vadam ad eam et faciscitabor per illam. **E**t dixerunt sibi ei? ad eum. **E**st mulier phitonem habens in endor. **M**utavit ergo habitum suum: vestitusque est alijs vestimentis: et abiit ipse et duo viri cum eo: veneruntque ad mulierem nocte: et ait illi. **D**ivina mihi in phitone: et suscita mihi quem dixeris tibi. **E**t ait mulier ad eum. **E**cce tu nosti quanta fecerit saul: et quomodo eraserit magos et ariolos de terra. **Q**uare ergo insidiaris anie me ut occidas. **E**t iuravit ei saul in domino dicens. **V**ivit dominus quia non eveniet tibi quicquam mali propter hanc rem. **D**ixitque ei mulier. **Q**uem suscitabo tibi? **Q**ui ait. **S**amuelem mihi suscita. **C**um autem vidisset mulier samuelem: exclamavit voce magna et dixit ad saul. **Q**uare reposuisti mihi? **T**u es enim saul. **D**ixitque ei rex. **N**oli timere. **Q**uid vidisti? **E**t ait mulier ad saul. **D**eos vidi ascendentes de terra. **D**ixitque ei. **Q**ualis est forma eius? **Q**ue ait. **V**ir senex ascendit: et ipse amictus est pallio. **E**t itellerit saul per samuelem: et inclinavit se super faciem suam in terra et adoravit. **D**ixit autem samuel ad saul. **Q**uare interrogasti me ut suscitarem? **E**t ait saul. **C**oartor nimis. **S**iquidem philistinorum pugnant adversum me. et de? recessit a me: et exaudire me noluit: neque in manu prophetarum: neque per somnia. **V**ocavi ergo te ut ostenderes mihi quid faciam. **E**t ait samuel. **Q**uid interrogas me cum dominus recesserit a te et transferit ad emulum tuum. **F**aciet enim tibi dominus sicut locutus est in manu mea: et scindet regnum tuum de manu tua et dabit illud proximo tuo david: quia non obedisti voci domini neque fecisti iram furoris eius in amalech. **I**dcirco quod pateris fecit tibi dominus hodie: et dabit dominus etiam israhel tecum in manu philistinorum. **C**ras autem tu et filij tui mecum eritis: sed et castra israhel tradet dominus in manu philistinorum. **S**tatimque saul cecidit proterectus in terram. **E**xtimuerat enim verba samuelis. et robur non erat in eo: quia non comederat panem tota die illa. **I**ngressa est itaque mulier illa ad saul. **C**onturbatus enim erat valde. **D**ixitque ad eum. **E**cce obediit ancilla tua voci tue: et posui animam meam in manu tua et audiui sermones tuos quos locutus es ad me. **N**unc igitur audi et tu vocem ancille tue: et ponam coram te buccellam panis ut comedens qualescas: et possis iter agere. **Q**ui renuit et ait. **N**on comedam. **C**oegere

runt autem eum servi sui et mulier: et tandem audita voce eorum surrexit de terra: et sedit super lectum. **M**ulier autem illa habebat vitulum pascualem in domo et festinauit: et occidit eum. **T**ollensque farinam miscuit eam: et coxit azyma et posuit ante saul et ante servos eius. **Q**ui cum comedisissent surrexerunt et ambulaverunt per totam noctem illam. XXIX

Congregata sunt ergo philistinorum universa agmina in aphec. **S**ed israhel castrametatus est super fontem quem erat in iezabel. **E**t satrapae quidem philistinorum incedebant in centurijs et milibus: david autem et viri eius erant in novissimo agmine cum achis. **D**ixeruntque principes philistinorum ad achis. **Q**uid sibi voluit hebrei isti? **E**t ait achis ad principes philistinorum. **N**umquid ignoratis david qui fuit servus saul regis israhel: et est apud me multi diebus vel annis? **E**t non inveni in eo quicquam ex die qua transfugit ad me usque ad diem hanc. **I**frati sunt autem adversus eum principes philistinorum et dixerunt ei. **R**evertatur vir: et sedeat in loco suo in quo constituisti eum: et non descendat nobiscum in prelium: ne fiat nobis adversarius cum preliari ceperimus. **Q**uomodo enim aliter poterit placare dominum suum nisi in capitibus nostris? **N**onne iste est david cui cantabant in choris dicentes: percussit saul in milibus suis. et david in decem milibus suis? **V**ocavit ergo achis david: et ait. **V**ivit dominus: quia rectus es et bonus in conspectu meo: et exitus tuus et introitus tuus mecum est in castris. **E**t non inveni in te quicquam mali: ex die qua venisti ad me usque in diem hanc: sed satrapis non places. **R**evertere ergo et vade in pace: et non offendas oculos satraparum philistinorum. **D**ixitque david ad achis. **Q**uid enim feci et quid inveniisti in me seruo tuo a die qua fui in conspectu tuo usque in diem hanc ut non veniam et pugnem contra inimicos domini mei regis? **R**espondens autem achis locutus est ad david. **S**cio quia bonus es tu in oculis meis sicut angelus dei: sed principes philistinorum dixerunt. **N**on ascendet nobiscum in prelium. **I**gitur consurge mane: tu et servi domini tui qui venerunt tecum. et cum de nocte surrexeritis et ceperit dilucescere: pergite. **S**urrexit itaque de nocte david ipse et viri eius ut proficiscerentur mane: et revertentur ad terram philistinorum. **P**hilistinorum autem ascenderunt in iezabel. XXX

Cumque venissent david et viri eius in siclech die tertia amalechite imperium fecerant in parte australi in siclech: et percusserant siclech et succederant eam igni. **E**t captivas duxerant mulieres ex ea a minio usque ad ma

gnū: et nō interfecerāt quenq̄. sed secuz dure-
rāt. et pgebāt itinere suo. Cūq̄ vēisset dauid
et viri ei⁹ ad ciuitatē. et iuenissent eā succēsam
igni et vxores suas et filios suos et filias duc-
tas eē captiuas. Leuaerunt dauid. et ppls q̄
erat cū eo voces suas: et plāxerūt donec desi-
cerēt i eis lachryme. Siqdē et due vxores da-
uid captiue ducte fuerāt achinoen iezrahelites
et abigail vxor nabal carmeli. Et p̄trista-
tus ē dauid valde. Uolebat em̄ eū ppls lapi-
dare. qz amara erat aia yniuscuiusq̄ viri su-
per filiis suis et filiab⁹. Cōforat⁹ ē aut̄ dauid
in dño deo suo. et ait ad abiat̄har sacerdotem
filiuz achimelech. Applica ad me ephor. Et
applicuit abiat̄har ephor ad dauid et p̄suluit
dauid dñm dicēs. Persequi latrūculos hos et
cōprehēdā eos an nō? Dixitq̄ ei dñs. Perse-
quere. absq̄ dubio em̄ cōprehēdes eos. et ex-
cuties p̄dā. Abiit ḡ dauid ip̄e et sexcēti viri q̄
erāt cū eo et venerūt vsq̄ ad torrentem besor. et
lassi q̄dā substiterunt. Persecut⁹ ē aut̄ dauid
ip̄e et q̄dringēti viri cū eo. Substiterāt em̄ du-
cēti q̄ lassī trāsire nō poterāt torrentē besor. Et
inuenerūt virū egyptiū in agro. et adduxerūt
eū ad dauid. Dederūtq̄ ei panes vt comede-
ret et biberet aquam. sed et fragmē masse cari-
carum et duas ligaturas vepasse. Qui euz
comedisset reus ē spūs ei⁹. et refocillat⁹ est.
Nō em̄ comederat panē neq̄ biberat aquaz
trib⁹ dieb⁹ et trib⁹ noctib⁹. Dixit itaq̄ ei da-
uid. Cui⁹ es tu: vt yñ et q̄ p̄gis? Qui ait. Idu-
er egypti⁹ ego suz: fu⁹ viri amalechite. Vere-
liq̄t aut̄ me dñs me⁹: qz egrotare cepi nudius
terti⁹. Siqdē nos erupim⁹ ad australē plagā
cerethi et p̄ra iudā. et ad meridiē caleph. et si-
celech succēdim⁹ igni. Dixitq̄ ei dauid. Po-
tes me ducere ad istū cuneuz? Qui ait. Jura
mibi p̄ deū q̄ nō occidas me. et nō tradas me
in man⁹ dñi mei. et ego ducā te ad cuneū istū
Et iurauit ei dñs. Qui cū dixisset euz: ecce il-
li discūbebāt sup̄ faciē vniūse ēre. comedētes
et bibētes. et q̄si festū celebrātes diē. p̄ cuncta
p̄da et spolijs q̄ ceperāt de fra philistijm et de
terra iuda. Et percussit eos dauid a vesp̄a vsq̄
ad vesp̄am alteri⁹ diei. et nō euasit ex eis q̄sq̄
nisi tñ q̄dringēti viri adolescētes q̄ ascende-
rant camelos et fugerāt. Eruit ḡ dauid oia q̄
tulerāt amalechite et duas vxores suas eruit
Nec defuit q̄sq̄ a puo vsq̄ ad magnū taz de
filijs q̄ de fillab⁹ et de spolijs. et q̄cūq̄ rapue-
rāt om̄ia reduxit dauid et tulit vniuersos gre-
ges et armēta. et minauit añ faciē suā. Dixit
q̄ Nec ē p̄da dauid. Venit aut̄ dauid ad du-
cētos viros q̄ lassī substiterāt nec seq̄ poterāt
dauid. et residere eos iusserat in torrentē besor:
Qui egressi sunt obuiaz dauid. et p̄plo q̄ erat

cū eo. Accedēs aut̄ dauid ad pplm̄ salutauit
eos pacifice. Rūdensq̄ om̄is vir pessimus et
iniqu⁹ de viris q̄ erāt cū dauid. dixit. Nō
venerūt nobiscū nō dabim⁹ eis q̄cūq̄ de p̄da
quā erui⁹. sed sufficiat vnicuiq̄ vxor sua et
filijs q̄s cū accepint recedāt. Dixit aut̄ dauid
Nō sic facietis fratres mei de his que tradi-
dit nob̄ dñs. et custodiuit nos. et dedit latrun-
culos q̄ eruperāt adūsum nos in man⁹ n̄ras
nec audiet vos q̄sq̄ sub p̄mōe hoc. Equa em̄
ps erit descendenti ad plū et remanenti ad sar-
cinas. et similis diuidēt. Et factū ē hoc ex die
illa: et deinceps cōstitutū et p̄finitū et quasi lex
in isrl vsq̄ ad diē hanc. Venit ḡ dauid in sice-
lech: et misit dona de p̄da seniorib⁹ iuda pri-
mis suis dicēs. Accipite b̄ndictionē d̄ preda
hostiū dñi. His q̄ erāt i bethel et q̄ in ramoth
ad meridiem et qui in gether. et qui in aroer.
et qui in sephamoth. et qui in esthama. et qui
in rachal. et q̄ in vrbib⁹ hierameli. et q̄ in vrb̄
bus ceni. et q̄ in rama. et q̄ in lacu asan. et qui i
athach. et q̄ in hebron. et reliq̄s q̄ erant in his
locis in qb⁹ cōmorat⁹ fuerat dauid et viri ei⁹.

Philistijm aut̄ pugna: XXXI
bant adūsum isrl. Et fugerūt viri isrl
añ faciē philistijm: et ceciderūt inter /
fecti in monte gelboe. Irruerūtq̄ philistijm
in saul et in filios ei⁹ et percusserūt ionathan: et
abinadab et melchisue filios saul totūq̄ pon-
dus plij xsum ē in saul. Et cōsecuti sunt eum
viri sagittarij: et vulnerat⁹ ē vehemēter a sa-
gittarijs. Dixitq̄ saul ad armigerū suū. Eua-
gina gladiū tuū et p̄cute me: ne forte veniant
in circūcūsi isti et inficiant me illudētes mihi.
Et noluit armiger ei⁹: fuerat em̄ nimio terro-
re p̄terit⁹. Arripuit itaq̄ saul gladiū suū et
irruit sup̄ eū. Nō cū vidisset armiger eius vi-
delicet q̄ mortu⁹ eēt saul: irruit etiā ip̄e super
gladiū suū et mortu⁹ ē cū eo. Mortu⁹ ē ḡ saul
et tres filij ei⁹ et armiger illi⁹: et vniūsi viri ei⁹ i
die illa p̄ter. Vidētes aut̄ filij isrl q̄ erāt trās
vallē et trās iordanē q̄ fugissent viri israelite
et q̄ mortu⁹ eēt saul et tres filij ei⁹ reliq̄rūt ciui-
tates suas et fugerūt. Venerūtq̄ philistijm et
habitauerūt ibi. Facta aut̄ die altera venerūt
philistijm vt expoliaret̄ infectos: et iuenerūt
saul et tres filios ei⁹ iacētes in monte gelboe.
Et p̄ciderūt caput saul: et expoliauerūt eū ar-
mis: et miserūt in terrā philistinorū p̄ circū-
tum vt annūciaret̄ in tēplo idolorū et in pplis
Et posuerunt arma eius in tēplo astaroth
corp⁹ x̄o eius suspēderunt in muro bethsan.
Nō cū audissent habitatores iabes galaad q̄
cunq̄ fecerāt philistijm saul surrexerunt oēs
viri fortissimi: et ambulauerūt tota nocte et tu-
lerunt cadauer saul et cadauera filiorū eius de

muro bethsan. Veneruntque viri iabes galaad et combusserunt ea igni: et tulerunt ossa eorum: et sepelierunt in nemore iabes: et ieiunauerunt septem diebus.

Explicit primus liber samuelis. Incipit secundus liber Samuelis. Capitulum. I

Actum est aut postquam mortuus est saul et dauid reuertens a cede amalech et maneret in siclech duos dies. In die autem etiam apparuit homo veniens de castris saul

veste scissa et puluere conpersus caput. Et ut venit ad dauid cecidit super faciem suam: et adorauit. Dixitque ad eum dauid. Vnde venis? Qui ait ad eum. De castris israel fugi. Et dixit ad eum dauid. Quod est verbum quod factum est? Indica mihi. Qui ait. Fugit populus ex philo: et multi conruentes e philo mortui sunt: sed et saul et ionathas filii eius iterierunt. Dixitque dauid ad adolescentem quem nunciabat ei. Vnde scis quod mortuus est saul et ionathas filii eius? Ait adolescens qui nunciabat ei. Casu veni in montem gelboe: et saul incubebat super hastam suam: porro currus et eques appropinquabat ei: et conuersus post tergum suum: vidensque me vocauit. Cui cum ruidissem assus: dixit mihi. Quis nam es tu? Et aio ad eum. Amalechites ego sum. Et locutus est mihi. Trahe me et interfice me: quoniam tenent me angustie: et adhuc tota anima mea in me est. Stansque super eum occidit illum. Sciebam enim quod viuere non poterat post ruinam. Et tuli diademam quod erat in capite eius et armillam de brachio illius: et attuli ad te dominum meum huc. Apprehendens autem dauid vestimenta sua scidit: omnesque viri qui erant cum eo: et plauerunt et fleuerunt et ieiunauerunt usque ad vesperam super saul et super ionathan filium eius. et super populum domini: et super domum israel: eo quod conruissent gladio. Dixitque dauid ad iuuenem quem nunciauerat ei. Unde es tu? Qui respondit. Filius hominis aduene amalechite ego sum. Et ait ad eum dauid. Quare non timuisti mittere manum tuam ut occideres christum domini? Vocansque dauid unum de pueris suis ait. Accedes irruere in eum. Qui percussit illum et mortuus est. Et ait ad eum dauid. Sanguis tuus super caput tuum. Os enim tuum locutus est aduersum te dicens: ego interfeci christum domini. Plauxit autem dauid plancium huiuscemodi super saul et super ionathan filium eius: et precepit ut docerent filios iuda arcum: sicut scriptum est in libro iustorum. Et ait. Considera israel per his qui mortui sunt: super excelsa tua vulnerati. Inclyti israel super montes tuos interfecti sunt. Quod ceciderunt

fortes: Nolite annunciare in geth neque annuncietis in campis ascalonis: ne forte letentur filie philistinum: ne exultent filie incircumisorum. Quod non gelboe nec ros nec pluuia veniant super vos. Neque sint agri primitiarum: quod ibi abiectus est clypeus fortium: clypeus saul quasi non esset vincit oleo a sanguine infectorum ab adipe fortium. Sagittata ionathe nunquam rediit retro: sum et gladius saul non est reuersus inanis. Saul et ionathas amabiles et decorati valde in vita sua: in morte quasi non sunt diuisi. Agilis velociores: leonibus fortiores. Filie israel super saul flete qui vestiebat vos coccino in delitijs: qui prebebat ornamenta aurea cultui vestro. Quod ceciderunt fortes in philo: Ionathas in excelsis tuis occisus est. Poleo super te fratrem mihi ionatha decore nimis et amabilis super amorem mulierum. Sic mihi unicum amat filium suum ita ego te diligebam. Quod ceciderunt robusti et perierunt arma bellica.

Item post hec consuluit dauid dominum dicens. Num ascendam in vineam de ciuitatibus iuda? Et ait dominus ad eum. Ascende. Dixitque dauid. Quo ascendam? Et respondit ei. In hebron. Ascendit ergo dauid et due uxores eius achinoen izraelites et abigail uxor nabal carmel: sed et viros qui erant cum eo duxit dauid singulos cum domo sua: et manserunt in oppidis hebrorum. Veneruntque viri iuda: et vixerunt ibi dauid ut regnaret super domum iuda. Et nunciatus est dauid quod viri iabes galaad sepelissent saul. Misit ergo dauid nuncios ad viros iabes galaad: dixitque ad eos. Benedicti vos a domino quod fecistis misericordiam hanc cum domino vestro saul: et sepelisset eum. Et nunc retribuatur vobis quod de domino misericordiam et vitam et ego reddam gratiam eo quod fecistis verbum istud. Certe fortiter manum vestram et estote filij fortitudinis: licet enim mortuus sit dominus vester saul tamen me vixit dominus iuda in regem sibi. Abner autem filius ner princeps exercitus saul tulit isboseth filium saul et circumduxit eum per castra regemque constituit super galaad: et super gessuri: et super izrahel: et super effraim: et super beniamin et super israel uniuersum. Quadraginta annorum erat isboseth filius saul cum regnare cepisset super israel: et duobus annis reguit. Sola autem domus iuda sequebatur dauid. Et fuit numerus dierum quos commoratus est dauid impans in hebreo super domum iuda septem annorum et sex mensium. Egressusque est abner filius ner et pueri isboseth filij saul de castris in gabaon. Porro ioab filius saruie: et pueri dauid egressi sunt: et occurrerunt eis iuxta piscinam gabaon. Et cum in vineam uenissent e regione sederunt hi in vinea parte piscine: et illi ex altera. Dixitque abner ad ioab. Surgant pueri et ludant coram nobis. Et respondit ioab. Surgant. Surrexerunt ergo et transierunt numero duodecim de beniamin et parte isboseth filij saul et duodecim de pueri dauid